

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam. 259. szám.
1937. november 16. kedd

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Mihalache visszaadta kormányalakítási megbízatását

Tatarescu kijelölt miniszterelnök megkezdte az új kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat

— A Vaidával való együttműködés ellen döntött a nemzeti-parasztpárt vezetősége. — Tárgyalások Bratianu Gheorghe pártja és a liberálisok közötti egyesülésről. — Iunian elhárította az új kormányban való részvételt, Iorga még nem nyilatkozott —

A nemzeti-parasztpárt távol marad a parlament üléseiről

A belpolitikai válság legjelentősebb napja kétségtelenül a vasárnap volt. Ezen a napon ugyanis az események döntő fordulatot vettek: a délután folyamán hivatalos formában is nyilvánosságra került, hogy Mihalache visszaadta az uralkodónak a kormányalakításra adott megbízatást tekintettel arra, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége határozottan a Vaidával való együttműködés ellen foglalt állást és ennek következtében Mihalache nem teljesítette azt a feltételt, amely pedig kormányalakításának sine qua non-ja volt. Ugyan csak még a vasárnap folyamán történt meg Tatarescu újbóli kormányalakítási megbízatása és ezzel egyidejűleg megkezdődtek a tanácskozások az új liberális kormány megalakítására, valamint a liberális pártnak Bratianu Gheorghe pártjával való fúziója megpecsételésére vonatkozóan.

A belpolitika nagyfontosságú eseményeinek alakulásáról az alábbiakban számolunk be:

A döntő jelentőségű vasárnapi események

Mihalache miután szombaton a királyi palotából távozott, lakásán összehívta a párt végrehajtóbizottságát. Ennek tagjai csak akkor értesültek a kormányalakítási megbízatás feltételeiről. Ezek a feltételek a következőkben foglalhatók össze:

1. A nemzeti-parasztpártnak a vaidistákkal való együttműködése. 2. A cenzura és az ostromállapot fenntartása, ezzel kapcsolatban az ország rendjének biztosítása. 3. A nemzeti-parasztpárt belső egységének biztosítása, azaz biztosíték aziránt, hogy a Maniu-frakció nem fog olyan nehézségeket támasztani, amelyek a kormányt idő előtt távozásra kényszerítenék.

Az újságírók először Armand Calinescu, volt belügyi alminiszternél érdeklődtek, aki tudvalevőleg a közelmúltban már folytatott tárgyalásokat Vaidával. Calinescu azonban nem akart nyilatkozni. Az újságírók azután Lupu dr.-hoz, a párt alelnökéhez fordultak, aki így válaszolt.

— Együttműködés Vaidával? Akkor nem alakítunk kormányt!

Ezt az álláspontot tette magáévá a nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottsága, majd pedig szűkebb körű vezetősége is, amely megállapította, hogy a Vaidával való együttműködés azonos a lehetetlennel.

Mihalache megbízatását természetesen élenként tárgyalták Vaida hívei körében is. Itt rosszalással vették tudomásul azt a körülményt, hogy Mihalache a megbízatás vétele után először összehívta a pártvezetőséget, ahelyett, hogy az együttműködés lehetőségeiről Vaidával tárgyalt volna.

Másrészt viszont azt is hangoztatták, hogy a Frontul Românesc a nemzeti-parasztpárttal való együttműködésre csak abban az esetben hajlandó, ha ez utóbbi elfogadja Vaidának a nemzeti munkavédelemre és a „numerus valahicus“-ra vonatkozó programját. A nemzeti-parasztpártiak viszont azt hangoztatták, hogy abban az esetben, ha valaki Vaida hívei közül

együtt akar működni velük, beléphet a nemzeti-parasztpártba és annak programja alapján dolgozhatnak velük.

MIHALACHE LEMOND

Ilyen előzmények után jelent meg vasárnap délután négy órakor újból az uralkodónál, hogy beszámoljon neki a pártvezetőség határozatáról. A palotából való távozása után Mihalache a következőket mondotta az újságíróknak:

— Öfelsége abban a megtiszteltetésben részesített, hogy megbízott a kormány megalakításával, de azzal a feltétellel, hogy együttműködjünk Vaidával. Munkatársaimmal és a nemzeti-parasztpárt legfelsőbb vezetőségével tanácskoztam a helyzetről és a tanácskozás eredményeképpen

bejelenttem Öfelségének, hogy lehetetlen számomra ilyen feltételek mellett a kormány alakításának elvállalása. Ennek következtében kénytelen voltam visszahadni megbízatásomat.

Alttól Maniu veszi át a nemzeti-parasztpárt vezetését

Vasárnap este Bratianu Gheorghe pártjának vezetői értekezletet tartottak és ezen a liberális párttal való megegyezés mellett foglaltak állást. A Dimineața szerint

Bratianu Gheorghe hívei három miniszteri tárcát, husz polgármestert, husz prefektusi állást és hetvenkét mandátumot kérnek.

A Timpul jelentése szerint Pop Valer felkereste Vaidát, akivel választási egyezményt valamint a vaidisták együttműködéséről tárgyalt. Ettől a híradást a „Frontul Românesc“ részéről cáfolják.

A helyzet alakulása következtében természetesen felmerül a kérdés, hogy mi történik a nemzeti-parasztpártban, amely tudvalevőleg a legnagyobb derűlátással tekintett a kormányválság megoldása elé, de amely a

Öfelsége előtt rámutattam arra, hogy a nemzeti-parasztpárt egységesen áll az ország és a trón szolgálatára.

Délután fél öt órakor Tatarescu miniszterelnök jelent meg az uralkodó előtt és egy órával ezután történt távozása alkalmával az újságíróknak ezeket mondta:

— Öfelsége a kormány megalakításával szélesebb politikai elgondolás alapján újból engem bízott meg. Remélem hogy új kormányomat minél előbb sikerül megalakítanom.

Tatarescu ezután Bratianu Dinu lakására hajtott, ahol azonnal megkezdtek a kormány alakításra vonatkozó tárgyalásokat. Ugyan csak vasárnap folyamán Vaida is Bucarestbe rendelte pártjának tagozati vezetőit.

Vasárnap este terjedt el annak a híre, hogy

Tatarescu valószínűleg együttműködik majd Bratianu Gheorgheval.

Erre vonatkozóan megbeszélést tartottak, amelyen Tatarescun kívül Bratianu Dinu, Bratianu Gheorghe és dr. Costinescu vettek részt.

A Timpul hétfőn azt jelentette, hogy a kormány kibővítése a következő három pont alapján történik:

1. Együttműködés Bratianu Gheorgheval,
2. Iorga professzorral és
3. Iunian pártjával.

Más lapok viszont úgy tudják, hogy Iunian a Iorgával való együttműködés ellen nyilatkozott. Iorgát még vasárnap értesítették a fordulatról és kérték, hogy

minél előbb térjen vissza Párisból Bucarestbe.

döntő pillanatban nem tudott eleget tenni a megszabott feltételeknek. Miután Mihalache kormányalakítási megbízatását visszaadta, a párt végrehajtóbizottsága ülést tartott és ezen elhatározta, hogy november 18-ra összehívja a párt központi vezetőségét. Beavatottak szerint úgy tudják, hogy

Mihalache lemond a párt elnökségéről és helyébe Maniut választják meg. Arról is elterjedtek hírek, hogy Filipescu Grigore konzervatív pártja fúzióval a nemzeti-parasztpárttal.

Maniu a hét folyamán Bucarestbe érkezik és részt vesz a párt vezetőségének csütörtöki ülésén.

Rendkívül érdekes a Carentuak az a híre, amely szerint Maniu, amikor tudomására

hozták szombaton Mihalache kormányalakítási megbízatását, kijelentette, hogy

Mihalache kormányában egyetlen transilvaniát sem lép be és Maniu személyi hívei nem jelöltetik magukat a választásokon.

A vasárnap bekövetkezett eseményekkel bőven foglalkozik a Curentul és a következő érdekes kommentárokat írja:

— „Az események alakulásához nagymértékben hozzájárult a pártok többségének hangulata, valamint az a körülmény is, hogy Anglia külpolitikájának súlypontja jobbra tolódott. (?) Így tehát szükség volt arra, hogy az állam egységes érdekei érvényesüljenek a parlamenti pártok töredék érdekei fölött. Olyan megoldást kellett tehát választani, amely egy a belpolitikai, mint a külpolitikai érdekeknek egyaránt megfelel. Valami megszünt, valami már a múlté: a politikai klubok diktatúrája. Az államérdek elsőbbségének érvényesítése utban van.”

Tudvalevőleg a parlamentnek hétfőn ösze kellett ülnie. Erre vonatkozólag vasárnap hivatalos közleményt tettek közé, amely szerint hétfőn délelőtt 11 órakor a patriarhátuson a törvényhozó testületek megnyitása alkalmából ünnepélyes Te Deumot tartanak, amelyen megjelennek a kormány tagjai, a törvényhozó testületek elnökei, valamint a katonai és a polgári hatóságok vezetői.

A nemzeti-parasztpárt vezetősége vasárnap tartott értekezletén hír szerint elhatározta

November 22-én oszlatják fel a parlamentet

Bratianu Gheorghe ma összehívta pártjának vezérkarát, amely előtt ismertette a helyzetet és hozzászólásokat kért, hogy elvileg hozzájárulnak-e a liberális párttal való együttműködéshez. Ennek feltételeit azonban Bra-

hogy a párt képviselői és szenátorai sem a parlament hétfői, sem az azutáni ülésén nem vesznek részt.

Tatarescu designált miniszterelnök Bratianu Gheorgheval folytatott megbeszélése után a következőket mondotta az újságíróknak:

— Eddigi szokásomnak megfelelőleg, mihelyt konkrét nyilatkozatot tehetek összehívom a sajtó képviselőit.

Az újságírók ezután aziránt érdeklődtek, hogy mennyire haladtak előre a liberális párt és a Bratianu Gheorghe pártja között történő egyesülésre vonatkozó tárgyalások. Tatarescu így válaszolt:

— Azt hiszem, hogy ma este, vagy holnap reggel már erre is pontos választ adhatok.

Bratianu Gheorghe híveinek körében rávilágítanak arra, hogy Bratianu Gheorghe őszintén kívánja a liberális erők egyesítését, mert az a véleménye, hogy az amisszió, amelyet 1930-ban vállalt célját elérte azzal a helyzettel, amelyet jelenleg a Bratianu Dinu vezetése alatt álló liberális párt elfoglal. Nehézségeket mindössze az a kérdés okoz, hogy Bratianu Gheorghe hívei milyen arányban vegyenek részt a megyei szervezetek vezetésében és a kormányban hány tárcát kapjanak. A mai megbeszélés alkalmával,

úgy Tatarescu, mint Bratianu Gheorghe elvileg megállapodtak a két párt közötti együttműködésben, aminek következménye lesz az említett pártok egyesülése.

tianu Gheorghe személyesen állapítja meg. A jelek szerint Bratianu Gheorghe arra vár, hogy milyen eredménnyel járnak azok a javaslatok, amelyeket

Tatarescu ugyancsak az együttműködés-

Párbaj – repülőgéppel

Írta: Francois Nocer

A zürichi repülőtéren indulásra készen állt a francia repülőgép. Sentier kapitány, a pilóta, a gép előtt beszélgetett a szerelővel, aki éppen most fejezte be a gép vizsgálatát. Hirtelen ismerős hang szólt meg a háta mögött:

— Nem csálnak a szemeim...? Sentier kapitány?

Hátrafordult és azonnal megismerte régi barátját, volt iskolatársát, Chauffour Gastont, az ismert nevű diplomatát. Még nem olvasta az utasok jegyzékét és meglepetésszerűen érte a találkozás.

A régi barátok meleg kézsorítással üdvözölték egymást. Chauffour nem volt egyedül... a felesége, Louise szintén a kezét nyújtotta Sentier-nak, aki Louiseba valamikor évek előtt halálosan szerelmes volt. De ez még azelőtt történt, hogy Chauffour feltűnt a láthatáron.

Miközben az asszony felsietett a géphez támasztott lépcsőn, Chauffour halkán megjegyezte, a barátjához fordulva:

— Az utitáskámban olyan súlyos államtitok van, hogy nem bánám, ha már Párisban leadtam volna...

Miután a gép már elérte a rendes magasságát, Sentier hátranézett az utasfülkébe. Chauffour és a felesége közvetlenül mögötte ültek, kívülök még három utas volt. Két angol, idősebb hölgy, akik középen ültek és egy széles vállú, napbarnított arcú férfi, akinek egy balkáni állam által Nachimov névre kiállított utlevele volt. Ez a szláv típusú férfi az utasfülke végén ült és egy könyvet olvasott.

Aarau közelében egy völgy fölött repültek el, amikor a Nachimov nevű férfi a pilótához kivezető ajtón odalépett Sentier mellé és a zsebéből előkapott browning agyával egy fejbevágtá, hogy elszédült és rázuhant a kormányra. Azzal visszaugrott az utasfülkébe és a browningját Chauffourra szegezve, hidegen így szólt:

— Jöjjön ide elém és dobja le a lábam elé a kezében levő táskát, azután pedig mindenki menjen a fülke hátsó részébe.

Sentier koponyáját csak surolta a brow-

ning agya és csak egy percre kábult el, de rögtön újra visszanyerte az eszméletét. Tudta, hogy amint megmozdul, Nachimov lelövi, tehát tetette az eszméletlenséget. Azonban a karja alól odalátott a fülkébe és figyelemmel kísérte az eseményeket. A szívébe nyílt, amikor észrevette, hogy Louise megvető arc kifejezéssel néz feléje... bizonyára észrevette, hogy közben megmozdult és azt hitte, hogy gyávaságból színleli az eszméletlenséget.

Chauffour egy ugrással Nachimov mellett termett, de mielőtt hozzáérhetett volna, fülkétető dörrenés rázta meg a repülőgépet és Chauffour összeesett. Nachimov intésére a fülkében maradt két angol nő az utolsó ülésre húzódott vissza. Louise odarohant férjéhez és ráborulva feltépte a kabátját, amelyen át a vállá magasságában szivárgott a vér. Nachimov nem törődött vele, a felsőkabátját ledobta. Alatta ejtőernyő volt a testére erősítve. Odaugrott a fülke kifelé nyíló ajtajához, azt felrántotta és kiugrott.

Louise most felugrott... de az ajtót az önműködő szerkezet már újra bezárta. Sentier kiegyenesedett a helyén és a beszélő csövön át bekiáltott a fülkébe:

— Mindenki szijazza oda magát az üléshez. Louise gyorsan emelje fel egy ülésre Gastont és szijazza őt is oda.

Louise és a két angol nő gépiesen engedelmeskedtek. Sentier, aki a világháború leg-hiresebb hadi repülőtisztjeinek egyike volt, villámgyors elhatározással csaknem függőleges vonalba hozta a gépet, úgyhogy orral rohant lefelé. Alulról egy gombára emlékeztető valami rohamosan közeledett hozzájuk... Nachimov volt, akinek ejtőernyője közben már kinyílt. Sentier mesteri számítással úgy irányította a gépet, hogy egyenesen középen szelte át az ejtőernyőt, amely alól valami sötét tárgy zuhant le a mélységbe.

Sentier alig hatszáz méterrel a föld felett újra egyenesbe hozta a gépet. Egy a közelben legelő nyáj pásztora már előbb odaszaladt a földre zuhant, emberre alig emlékeztető alaktalan tömeghez. Sima terület fölött ment végbe a légi párbaj tragikus zárójelene és így Sentier siklórepüléssel baj nélkül jutott le a földre. A féltett államtitok sértet-

Ne vegyen rádiót!

his nem látta a

SCHAUB-ot

Nézze meg és hallgassa meg

Veres László cégnél

Bul. Regele Ferdinand 47.

Telefon 20-57

Aga-Baltic, Zenith, Standard, Orion, Iron stb. rádiókban nagy választék.

16 havi részletfizetési kezvezmény

re vonatkozólag Vaidának és Iulianának tett.

Tatarescu kedd délután öt óráig befejezi tanácskozásait és részletes beszámolót mondhat a pártvezetőség előtt, amelyet Bratianu Dinu kedd délután 5 órára hívott össze. Nem lehetetlen, hogy a jelenlegi kormány összeállításában lényeges módosítások nem következnek be. Hangsúlyozzák, hogy Tatarescunak megbízatása van arra, hogyha Bratianu Gheorgheval a tárgyalások nem vezetnek eredményre, úgy

a kormányt kizárólag a liberális pártra támaszkodva alakítsa meg. November 22-én megtörténik a parlament feloszlata és a választások kiírása.

lenül pihent a táskában, amelyet Chauffour, aki közben visszanyerte eszméletét, boldogan vett át. A közeli falu orvosa megállapította, hogy a golyó nem sértett nemesebb testrészt és így Chauffour a repülőgépen folytathatta az utat.

Amikor Louise elbucszott Sentier kapitánytól, csak ennyit mondott:

— Életem legszebb látványa volt, amikor maga azt a kémet megtorpedózta.

Sentier gunyosan mosolyogva felelte:

— Boldog vagyok, hogy az utazását valamivel érdekessé tehettem.

Chauffourt kinosan érintette a léha hang, amelyben Louise ezt a páratlan hőstettet tárgyalta és erélyesen közbeszólt:

— Amint Párisba érkezem, gondoskodni fogok arról, hogy a miniszterem megtudja, milyen óriási szolgálatot tettél az országnak.

Sentier szomorúan legyintett a kezével és így szólt:

— Ugyan kérlek, egy percre megfeledeztem arról, hogy taxi kormányánál ülök és a Champagne lövészárkainak néztem a szántóföld barázdáit... A miniszterednek ehhez nincs köze, eléggé megjutalmazott az utasaim dicsérete.

Ezzel pilótasapkájához emelte kezét és sarkon fordulva bement a repülőtér irodájába, hogy az utijelentést leadja.

Holnap van

a szezon legnagyobb eseménye:

VICTOR Mc. LAGLEN

PIER LOORE

Lázadó fogoly

premierje

a CORSO-ban

Ma utójára: 5, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

„Scorpio“

3 órakor Gran kapitány gyermekei

Transilvania számos hitközsége érdeklődik az aradi neológ zsidó hitközség által bevezetendő adóreform iránt

— Más felekezetek részéről is történt érdeklődés Lakatos Aladár elnöknel —
Mi az új tervezet célja?

Egy hét telt el azóta, hogy az aradi neológ zsidó hitközség képviselőtestülete letárgyalta a Lakatos Aladár elnök által előterjesztett új adótervezetet. Az elmúlt hét eseményeiből megállapítható, hogy

a valóban nagyjelentőségű reform nemcsak Aradon váltott ki szokatlannul nagy érdeklődést, hanem Transilvania többi zsidó hitközségeinek körében is, sőt Lakatos Aladárnál más felekezetek egyházközségei is érdeklődtek a tervezet iránt és

az egyik aradi egyházközség képviselője szerencsekívánatait fejezte ki annak életbeléptetésével kapcsolatban.

A neológ zsidó hitközség azon tagjai, akik már kezdetben a javaslat mellett voltak, hangsúlyozzák, hogy most már a hitközségi tagok nagy részében megértésre talált a javaslatnak az az elve, amely a hitközségi tagok számára a zsidó közösségben való részvételt köteleessé teszi. Eddig csupán az egyes tagok hajlamossága, jóindulata volt az a mozgató erő, amely szerint az egyes tagok a hitközség életében résztvettek. Ez a hajlandóság és jog — hangsúlyozzák az említett körök —

a jövőben köteleessé válik. Ennek bizonyos nevelő célzata is van és annak kidomborítását szolgálja, hogy

annak, aki egy bizonyos közösségben él, a közösséggel szemben kötelességei is vannak.

Tehát a hitközségi jövedelmek egy jelentős része nem fedezhető továbbra is a bizonytalan adományokból, hanem

gondoskodni kell azok költségvetési uton, adók formájában való fedezéséről.

A javaslatnak a közgyűlés előtt és a közgyűlésen főképpen egy szempontból voltak heves ellenzői és pedig a templomi adományozás jelenlegi rendszerének megszüntetése miatt. Azonban Arad főrabijának, dr. Vágvolgyi Lajosnak felszólalása után, amelyben széleskörű tudással és éles logikával bizonyította, hogy a templomi ajándékozás megszüntetésével sem a tradíció, sem pedig a vallásos érületen sérelem nem esik, a javaslat ezen pontjának ellenzői is nagyobb részben belenyugodtak ennek a rendszernek eltörlésébe.

A javaslat értelmében a hitközségi közterheket a jövőben a méltányosság elveinek szem előtt tartásával, a hitközségi tagok vagyoni és kereseti viszonyaival arányban osztják meg. Számosan ezt

kimondott adóemelésként tekintik, viszont a közgyűlés által elfogadott javaslat hívei azt hangsúlyozzák, hogy

általános adóemelésként nincs szó. Azok ugyanis, akik eddig is bőkezűek voltak és a jótékonyt szívük szerint gyakorolták, megtakarítanak egy bizonyos összeget, mert

az új adó nem éri el azokat az összegeket, amelyeket eddig jótékony célra adtak.

Viszont azok, akik eddig elzárkóztak a jótékony akcióktól, az adófizetési kötelezettség révén most nagyobb terheket vállalnak a közösséggel szemben.

Egyben azt is hangsúlyozzák, hogy az elfogadott javaslat másodrendű tényezője az anyagi kötelezettségek kiterjesztése. A javaslat ugyanis sokkal nagyobbvonalú elképzeléseket rejt magában. A hitközségek hely-

zete a tömegek elszegényedése következtében az utóbbi időben lényegesen megváltozott és a hitközségek kötelezettségei növekedtek. Foglalkoznia kell a hitközségi és iskolai alkalmazottak szociális helyzetével, a tanoncsegélyezés kérdésével, stb. A hitközségek az új helyzetben nem képesek egyensúlyban tartani a kötelezettségeket és a fedezeteket. A régi alappal szemben, amikor a tetszés szerinti hozzájárulások szabták meg a teljesítő-képességet, a mai viszonyok között sokkal magasabb szempontok szabják meg a hitközségek kötelezettségeit és ezekhez kell előteremteni a fedezetet.

Arad zsidósága több mint száz éve példaadó volt az európai kultúra asszimilációjában. A mostani reform is azt célozza, hogy bevált példák alapján organikusán oldják meg hitközségi költségvetés és a hitközségi kötelezettségek problémáját.

Diszes külsőségek között avatták fel Arad új repülő-állomását

Vasárnap délelőtt az aradi repülőtéren többszáz főnyi tömeg leste a komor őszi eget: hol tűnik fel az utasszállító gépmadár, amelyik a bucaresti vendégeket hozza el a felavatási ünnepségre?

Fagyos szél süvöltött a dérharmatos mezők felett, de a várakozók kíváncsisága lan- kadhatatlan volt. Déli 11 órakor a messziségből tompa, zümmögésszerű zajjal megérkezett az utasszállító repülőgép! A láthatár peremén, — mintha őszi varju volna, — lebegett a bucaresti gép s még a tömeg ujjongása le sem esittulhatott, az óriási gépmadár arányai kibontakoztak, — lassan siklott a föld felé.

Radu Irimescu légügyminiszter nem vett részt az aradi repülőállomás felavatási ünnepségén. Képviselőtében Negrescu tábornok, Scarlet Radulescu, Popovici légügyi parancsnok, Jonescu vezérfelügyelő és a L.A.R.E.S. több vezetője érkezett meg.

A repülőállomás előcsarnokában rögtönzött oltár előtt Suciú Vazul archimandrita tartotta meg az ünnepi istentiszteletet, amelynek keretében beszélt az új épületet. Az istentisztelet után rövid beszédben méltatta a nap jelentőségét és befejezőképpen kifejezte óhaját:

a repülőgép az emberi békét szolgálja, s ne halál madár legyen, amely az emberek millióit tartja rettegésben...

A archimandrita beszéde után Bălan ezredes üdvözölte a bucaresti vendégeket. Mateescu Stefan a kereskedelmi kamara elnöke és Cotoiu polgármester a repülés fontosságát tárta fel. Negrescu tábornok válaszolt az üdvözlő beszédekre. Arad város közönségének is meg kell köszönni, — mondotta, — hogy megvalósult az aradi repülőállomás terve, mert ha nem nyújtottak volna anyagi és erkölcsi segítséget, a munkát nem tudták volna ilyen tökéletesen befejezni. Beszéde végén őféséje II Carol királyt és Mihai trónörökösét éltette. Királyhymnuszt fejezte be a felavatási ünnepséget.

A vendégek ezután megtekintették az új épületet, amely osztatlan tetszésnyilvánítást váltott ki. Az ünnepség résztvevői két órakor a „Daciaban” bankettre gyűltek össze, amelyen résztvettek a helyi hatóságok és társadalmi élet vezetői is. A banketten Negrescu tábornok mondotta az első pohárköszöntőt. Az uralkodó egészségére üritette poharát és a résztvevők a királyhymnuszt hangjai mellett,

Az elfogadott javaslat — amelynek keresztülvitele 1938 január elsejével kezdődik meg, — nem állja útját a jótékonytárnak, amelyet számosan lelki szükségnek tartanak, de a jótékonytárnak csak egyik formáját, az önkéntes adakozást kívánja fenntartani.

állva ünnepelték a romániai repülés első patronusát, a királyt. — Cotoiu polgármester az aviatika jelenlévő barátait üdvözölte, Mateescu kereskedelmi és ipar kamarai elnök rövid beszédében kérte, hogy a jelenlévők hangtalan felállással nyilvánítsák tiszteletüket a repülés halottai és Aurel Vlaicu a román repülés uttorója emlékének.

Negrescu tábornok mondotta az utolsó pohárköszöntőt, — megköszönte a meleg ünnepelést és ő is üdvözölte aromániai repülés támogatóit.

Délután négy órakor, — a bankett befejezése után, — ismét a repülőtérré mentek a felavatási ünnepség résztvevői. A repülőmeeting a szeles, hideg időre való tekintettel elmaradt. A bucarestii sportgépek a rossz időjárás miatt nem indulhattak el Aradra. A vendégek sétarepüléseken vettek részt, azonban az érdeklődők tömege nem részesülhetett a repülés gyönyörűségeiben... Olyan nyirkos, vad szél tépazta a komor őszi felhőket, hogy a sétarepüléseket be kellett szüntetni.

Az új Aradi repülőállomást, — amelyet „Horia repülőállomás” néven jegyeztek be a légiforgalmi térképekbe és amelynek vasbeton konstrukcióját Boros Jenő mérnök tervezte, — átadták rendeltetésének. Arad is bekapcsolódott a nemzetközi kereskedelmi repülőgépforgalomba...

Ma premier az

U
R
A
N
I
A

1937-ben készült remek díjátéka: **WARPO**

ALLAN JONES és MAUREEN O'SULLIVAN

Telefonkövétel: 1232

5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákon

Bohrány a turfon

Cserépkályha,sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségűolcsó árban kapható
kizárólag a „CERAMICA“
kályhas cégnél, Bul. Regina Maria 9. sz. I. emelet. (SZILAGYI)

Színház - Művészet

Uj művészi műsorral látogat el Aradra Jushnij „Kék madár“ társulata

Négy évi távollét után ismét ellátogat Aradra a világ leghíresebb művészegyüttese, a legendás Kék Madár, élén a földkerekség legnépszerűbb konferánsszéjával, Jusnijjal. Tizenöt évvel ezelőtt alapította meg Jusnij ezt a művészszínházat, amely idő alatt 5600 előadást tartott Európában és Amerikában és 15 év alatt ötször utazta körül a világot. Világrekord, amelyet aligha dönt meg egy másik társulat.

A Kék Madár abszolút művészetére jellemző, hogy zsufolt házak várják Aradon épp úgy, mint Tokióban, vagy akármelyik exotikus sziget fővárosában. Tizenöt napra engedélyezte turnéját a miniszterium és a szükre szabott idő keretében nem látogathat el minden városba, ahol tárt karokkal várják őket. Arad szerencsés, nem

ugy mint Oradea-Nagyvárad és Cluj-Kolozsvár, ahová nem látogathatnak el.

A Kék Madár teljesen új műsort hoz. A főbb számok: Pohod na Sybér, a száműzöttek, Jusnij albuma Angliából, Olaszországból, Hollandiából és Amerikából, Mussorgski a Bolha című balladája szcenírozva, Don Juan Mozart zenéjére. Mickey Maus és Silly Simphonia, A babák tánca és több remek szám, amellyel Jusnijék óriási sikert arattak a párisi világiállításán. A jegyeket ma kezdő árúsitani a színházi pénztár az előcsarnok jobboldalán 180—20 leies árakon.

Ugyanez a pénztár cseréli át Kék Madár jegyekre vagy az árát visszafizeti az Alpár Gitta jegyeknek, miután az Alpár hangverseny időpontja még mindig bizonytalan.

nagy hangversenyére, amely az 1937—38-as aradi hangverseny-idény egyik kiemelkedő és sokáig emlékezetesen maradandó eseménye lesz. Mint lapunk vasárnapi számában már jelentettük, Tereanu Gabriella, a kitűnő fiatal aradi zongoraművész, aki a párisi zeneakadémián végezte tanulmányait, szombat este Cluj-Kolozsvárra utazott, hogy résztvegyen azokon a zenekari próbákban, amelyek Jean Bobescu karnagy irányítása alatt folynak. Jean Bobescu művész-egyenlősége a zenekar élén szinte egymaga biztosítja annak, hogy Arad zenekedvelő közönségének november 25-ikén a Kulturpalotában kivételes zenei élményben lesz része. A Gyermekebaratok Egyesülete által rendezett hangversenyek már esztendőnk óta társadalmi esemény jellegével bírnak és azokon rendszerint Arad legjobb közönsége ad egymásnak találkozót. A Cluj-kolozsvári opera zenekara hangversenyének társadalmi esemény jellegét emeli az a körülmény, hogy azon a szolista szerepét az aradi társaságok egyik ismert és kedvelt tagja, Tereanu Gabriella tölti be, aki zenekari kíséret-

November 20

tel Beethoven C-moll zongoraversenyét játssza. A zenekari hangversenyre a jegyek Szabó Albert cégnél kaphatók.

December 1-től

Minden színházi előadás végén a királyhymuszt fogják játszani

BUCUREȘTI. A belügy és kultuszminisztérium intézkedése értelmében ez év december elsejétől kezdve a nemzeti színházakban és állami operákban, valamint az összes magán-színházakban az előadás végén a királyhymuszt fogják játszani. A közönség kéri, hogy az előadások végén méltó és korrekt magatartással működjenek közre e pár pillanatnyi megemlékezésben, amely arra hivatott, hogy állandóan és mindenütt bizonyítsa az ország hódolatát uralkodójával szemben.

Katolikus Bál

* LAZAS IGYEKEZETTEL FOLYNAK A CLUJ-KOLOZSVÁRI OPERA ZENEKARA ARADI HANGVERSENYÉNEK PRÓBAI. Cluj-Kolozsváron gondos, odaadó művészi munkával folynak az előkészületek az ottani román operaház zenekarának november 25-ikén Aradon megtartandó

Karácsonykor sportvonat indul Budapestre

— Az utazás feltételei —

Arad, november 15. A Venus csapata karácsonykor Budapest válogatott csapatával fog mérkőzni Budapesten s ez alkalommal ismét különvonatok fognak indulni az ország minden részéből Budapestre. A Venus sportklub már megkapta a román és magyar belügyminisztériumok engedélyét a sportvonatok indításához. Ezuttal is, mint az előző sportvonatoknál, a beiratkozáshoz csak fényképes igazolvány kell, minden más irat nélkül.

Tekintettel a sportvonatok iránt folyton fokozódó érdeklődésre, ez alkalommal hat különvonat fog indulni: Aradról, Timisoara-Temesvárról, Cluj-Kolozsvárról, Oradea-Váradról, Bucurestiből és Cermeutiből egy-egy vonat.

MENETREND:

Az aradi különvonat december 23-án reggel 10—11 óra között fog indulni Arad állomásáról, tehát a bucurestii reggeli gyors beérkezése után s így a Jiu völgyéből s Alba-Iulia-Gyulafehérvár, Deva felől jövő utasok kényelmesen csatlakozhatnak a különvonathoz. Budapestre délután 3—4 óra között fog érkezni a sportvonat.

Budapestről január 2-án délután 1 óra körül indul vissza a sportvonat s Aradra este 8—9 között fog megérkezni s így megint lesz csatlakozása az ottani Ardeal-erdélyi gyorshoz.

jegyvel együtt 3. osztályon, számozott ülőhelyekkel 1.320. leibe kerül.

2. osztályon oda-vissza 280 leiel kerül többé az utazás.

10 éven aluli gyerekek 3. osztályon 820 leiel fizetnek, 2. osztályon 280 leiel többet.

A különvonat utasai leiben fizethetik meg a menetjegyirodában, a Budapest-bécsi utat, a teljes eljárást úgy Budapesten, mint Bécsben, kitűnő hotelekben, vagy elsőosztályú pensiókban (Budapesten a napi pensió ára 319 lei, tehát nem egészen 9 pengő), a kirándulásokat autókaron, stb.

Pár nap múlva kapható lesz a menetjegyirodában az utazás nyomtatott prospektusa, amelyben részletesen benne lesz, hogy az utazás költségein kívül még mit fizethetnek az utasok itthon leiben, kedvezményes árban.

BEIRATKOZÁS:

A beiratkozáshoz, mint a múltban, csak egy fényképes és hatóság által kiállított igazolvány kell, mint például a személyazonosság, utlevél, C. F. R. carnet, minden más irat nélkül. Vidéki utasok leiben is jelentkezhetnek, ha beküldik póstautelevényt az utazás árát s közlik pontos nevüket, foglalkozásukat, címüket, születésük helyét és évét, valamint fényképes igazolványuk számát.

Aradon jelentkezni a Wagon-Lits-Cook menetjegyirodában és az Európa menetjegyirodában lehet. Vidéken: Alba-Iulia-Gyulafehérváron Schaser Ferencznel, Deván: Max Godelnél, Petroseni-Petrosényban: pedig Szabó Stefan-nál.

A beiratkozásokat szerdán, november 17-én kezdik meg. A beiratkozásra az utolsó terminus december 16, csütörtök este 8 óra.

Tekintettel a sportvonat iránt megnyilvánuló óriási érdeklődésre, valamint arra, hogy a karácsonyi fokozott vasuti forgalom miatt

a rendezőség csak korlátozott számú vagon tudott a sportvonat részére megszerezni.

igen ajánlatos, hogy semki se hagyja a beiratkozást az utolsó napokra, mert kiteszi magát annak, hogy a sportvonatról lemarad. Ezt nem győzzük eléggé a sportutasok figyelmébe ajánlani, mert a késői jelentkezés miatt az előző két sportvonatnál is igen sok utas lemaradt.

Családok és ismerősök, akik a vonaton egymás mellett akarnak ülni, ezt csak úgy érhetik el, ha együtt jelentkeznek, mert a menetjegyiroda kifizetetlen helyeket fenntartani nem tud s a beiratkozottak helyeit nem tudja cserélni.

Azoknak, akik már eddig előjegyeztették magukat a sportvonatra, vagy akik elő fogják jegyezteni magukat, a helyük a sportvonaton csak úgy van biztosítva, ha a részvételi árat kifizetik és a részvételi jegyüket átveszik.

EGYEB TUDNIVALÓK:

A sportvonat utasainak, ha a részvételi jegyüket már kiváltották, semmi különös tennivalójuk nincs. Jegyüket nem kell lebélyekeztetni sem Aradon, sem Budapesten, sem az állomáson, sem a hatóságoknál, szóval sehol sem. Az utasok nem kötelesek Budapesten tartózkodni, hanem

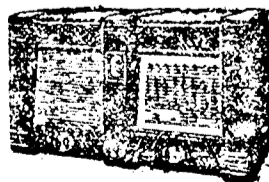
elutazhatnak akármelyik vidéki városba.

A sportvonatról utközben le és felszállni csak Lőkőzházán, Békéscsabán és Szolnokon lehet. Az utasok kötelesek e szándékukat már beiratkozáskor bejelenteni.

A sportvonat utasai annyi

pénzt vihetnek magukkal,

mint a rendes utlevéllel, vagyis 1000 lei értékű pengőt, 1000 leiért más valutát és 2000 lei ércpénzben.

GRAETZOR-RADIO

a német világcsoda

4 + 2 lámpás készülék, A márkás rádiók koronája. Utánzóhatatlan, tökéletes hangu. Óriási üvegszálával legegyszerűbb a kezelése.

Az öt világrészt tökéletesen hozza

Hallgassa meg minden kötelezettség nélkül

HAMMER ZS. és Fia cégnál

Biv. Regele Fe dinend 27.

Százötvenmillió lejes orvosi honorárium

LONDON. Lady Nuffield-nek a híres autombilgyáros és emberbarát feleségének bal-karja három hónapja megbénult. A wingfieldi orthoped-kórházban ápolták s rövid idő alatt teljesen rendbejött. Lord Nuffield felesége felépülése után magához kérte a kórház főorvosát s egy csekket nyújtott át neki a következő szavakkal: „Feleségem meggyógyításáért egy kisebb ajándékot adok kórháza számára.” Mikor a főorvos megnézte a csekket, azt hitte, hogy álmodik:

Az utalvány kétszáz ezer fontsterlingről szól. A „csekély” ajándék összege leiben százötven milliónak felel meg.

Bőrének szépségét fejlesztheti...

CADUM szappannal igen könnyű. Hála a szépitő alkatrészeknek, amelyeket tartalmaz, e szappan habja a szöveteknek csodálatos rugalmasságot, a bőrnek pedig finom és gondozott külsőt kölcsönöz, miáltal fokozza báját és szépségét.

Cadum szappan a leghiadósabb

Tullépi a hatáskörüket az iparosokat vizsgáló bizottságok

— Ellenkezik a törvény és a végrehajtási utasítás szellemével, sőt a nemzeti gazdasági követelményekkel is, hogy hátráltatják az iparjogok elismerését —

Ismertes, hogy az új ipartörvény szerint a vizsgára jogosult segédek és mesterek vizsgáztatását szakbizottságok vezik, amelyeknek az elnökét a miniszter nevezi ki, rendszeren képesített mérnökök közül, a másik bizottsági tag iparosok közül kerül ki, míg a harmadik bizottsági tag képesített szakmunkás. Ezek a bizottságok minden munkakamara körletében szakmák szerint megalakultak és megkezdték működésüket. Aradon is így történt. A bizottságok megalakultak, de — sajnos, — nemcsak a vizsgáztatás terén fejtenek ki tevékenységet, hanem

egy bizonyos jogkört sajátítottak ki

maguknak általában az iparjogok elismerése ügyében is.

Ezt a külön jogkört különösen ambiciójuk az egyes vizsgáló bizottságok, ami iparoskörökben a panaszok valószínűsége révén eredményezte.

Az érdekelt iparosok ugyanis ezeknek a bizottságoknak tulajdonítják, hogy a 16.623 kérvény közül, amiket a kamarai körletbe tartozó iparosok iparjoguk elismerése érdekében a munkakamarához beadtak, mindössze 4305 kérvényt intéztek eddig kedvezően el, míg a többi kérvény elintézését különböző okmányok hiánya címén elhalasztották.

Nehézségek az okmányok beszerzése körül

A fenti két számadatból könnyen érthetővé válik, hogy az aradi iparosok között általános elkeseredettséget váltott ki a tarthatatlan helyzet, amelyet az eredményezett, hogy ezek a bizottságok

igen sokszor olyan okmányok beszerzését kívánják az érdekelt iparosoktól, amelyeket azoknak a legkritikább esetben sikerül megszerezni.

Előfordult, hogy a szakbizottság olyan iparossegédtől, akinek 18—20 éves munkakönyve van, tanoncbizonyítványának bemutatását kívánta, holott ez nyilvánvalóan szükségtelen, mert aki két évtizeden át mint iparossegéd megél a mesterségéből, föltétlenül bizonyossággal kellett, hogy annak idején tanonciskolát végezzen. Általánosan bevett szokás a bizottságok részéről, hogy a mesterkönyvet vagy segédkönyvet kérő iparossegédtől annak igazolását kívánják, hogy tagja volt a munkásbiztosítónak. Ez is teljesen szükségtelen, mert a segédi minőség igazolása után felesleges a munkásbiztosító-tagság igazolása is, hiszen a törvényt, amely minden szakmunkásnak a munkásbiztosítónál való bejelentését írja elő, szigorúan végrehajtják.

Igen sokszor azt kívánják, hogy a segéd igazolja,

volt-e joga annak a mesternek, akinél ő felszabadult, tanoncot tartania.

Történik ez olyan esetekben, amikor a segédnek már tíz éves segédi gyakorlata van és ezalatt a tíz év alatt megélhetésének alapját mestersége képezte.

Az iparjogok elismertetése érdekében eddig eredménytelenül kérvényezők jelentős része azok közül kerül ki, akik annak idején a cégbejegyzési törvény alapján

a kereskedelmi és iparkamarától kaptak iparigazolványt.

A vizsgáló bizottságok arra az álláspontra helyezkednek, hogy

az ilyen iparjogokat nem ismerik el, holott ehhez az állásponthoz joguk nincsen, mert hiszen az iparkamarák annak idején a

vonatkozó törvény alapján jártak el, amikor egyes iparosoknak megfelelő okmányok bemutatása után és alapján iparigazolványokat szolgáltattak ki. A nagyszámu esetből, amely az által kiadott iparigazolványok körül Aradon előfordult, egy példát idézünk: Egy aradi asztalosmester 1932-ben szabadult fel, mint segéd 1936 januárjáig dolgozott, amikor az aradi kereskedelmi és iparkamarától iparengedélyt váltott, amelynek alapján üzemet nyitott. Ez az üzem máig akadály nélkül működött. A régi ipartörvény két évi segédidőt irt elő és ennek alapján jogot adott bár-

kinék, hogy magát önállósítsa és üzemet nyisson. A kereskedelmi és iparkamara jogosan járt el tehát, amikor az illetőnek a közel négy évi segédidő alapján kiszolgáltatta az iparigazolványt és a vizsgáló bizottság az, amely jogtalanul jár el, mert ezt az iparigazolványt érvénytelennek minősíti és az új törvény különböző előírásait alkalmazza arra az iparosra, akiknek az új törvény megjelentésekor a régi törvény alapján már szerzett jogai voltak.

Sem az új ipartörvény, sem annak végrehajtási utasítása nem ad ilyen szélesjogu hatáskört a vizsgáló bizottságoknak, mert hiszen, — mint már a nevük is bizonyítja, — ezek a bizottságok arra valók, hogy iparossegédeket és iparosmestereket vizsgáttassanak és nem arra, hogy egész sereg adminisztrációs kérdésben hivatalos fórumnak játszáki magukat. Az új ipartörvény szellemével alapjában ellenkezik ez a gyakorlat, amely a nagyszámu ügyben Aradon kialakult. Ellenkezik ez az ország érdekével is. Ismertes, hogy hivatalos statisztikai adatok szerint

abból a 90 ezer iparosból, aki Ardeal-Erdélyben működött, az utóbbi idők folyamán mintegy harmincezernek morzsolta fel egzisztenciáját a gazdasági válság.

Nincs tehát szükség arra, hogy ezek a vizsgáló bizottságok is megtizedeljék a kisiparosok számát. Ha így járnak el, rövidesen az a helyzet áll elő, hogy nem lesznek mesterek, akik a jövő iparos generációt szakmájukra kioktassák. Sürgős orvoslást kíván ez a kérdés és remélhetőleg az meg is történik a számtalan panaszra, amelyek az iparosok részéről illetékes hivatalos közegek elé kerülnek.

Rejtélyek egy állítólagos Ludendorff-levele körül

Berlinből jelentik: A német távirati iroda hivatalos jelentése nyomán csak most került nyilvánosságra, hogy Ludendorff marsall ellen a német hatóságok eljárást indítottak és ügyében szigorú vizsgálatot folytattak le. Mint a német távirati iroda jelentése mondja, egy idő óta különféle hírek terjedtek el a tábornagy személyével kapcsolatban. Azt állították, hogy Ludendorff levelet intézett egy külföldi politikai személyiséghez és ebben a levélben élesen kritizálta a német külpolitikát, különösen pedig Németországnak egy külföldi nagyhatalommal való kapcsolatát, valamint a né-

met kormányának a spanyol eseményekkel kapcsolatban elfoglalt magatartását. A német hatóságok az ügyben erélyes nyomozást indítottak és a nyomozás munkájában résztvevett az illető külföldi nagyhatalom megbízottja is. A nyomozás során minden kétséget kizáróan megállapították hogy az állítólagos Ludendorff levele nem egyéb közönséges hamisítványról, mert a tábornagy, sem ilyen levelet, sem pedig hasonló tartalmu nyilatkozatot nem tett. A nyomozás eredménye alapján Ludendorff ellen megszüntették az eljárást és hivatalosan is leszögezik, hogy a vádak alaptalanok.

A gyermekparalízis leginkább esős, vagy havas időben terjed!

Stocholmból jelentik: Kling Károly stockholmi orvostanár, az állami bakteriológiai laboratórium vezetője jelentést készített a legfőbb orvosi tanács számára a gyermekparalízis ügyében végzett kutatásairól. A bakteriológiai laboratórium kísérletei és vizsgálatai erősen alátámasztják azt a felfogást, hogy a betegség fertőző anyaga az emésztőcsatornán át jut a szervezetbe a kórokozó megtalálásának problémája azonban még korántsem nyert

megoldást. A családi fertőzések különböző eseteinek mintegy 80 százalékában a fertőzés egyidejűleg, vagy majdnem egyidőben történik, ami közös kórokozóforrásra mutat. A vizsgálatok egyébként határozottan arra mutatnak, hogy a betegség megjelenése külső tényezőktől függ és semmi köze az emberek egymással való érintkezéséhez. A járvány feltűnésének időpontját mindig erős esőzések előzik meg, vagy nagyobb havazás.

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

„Bocsánat, a vendég közbeszól...”

Ebédutánjaink és késő éjszakai megédesítője az a keserű folyadék, amit feketekávé elnevezés alatt a kávéházban is tudnak készíteni, egyre inkább elérhetetlenné kezd válni az egyszerű kávéházi vendég számára. A feketének egyik specialisan aradi tulajdonsága, hogy időnkint egy leikkal drágul és ma már az árletrán olyan magasra hágott, hogy ebédután az egyszerű márványasztal mellett 14 leibe kerül és ha történetesen este óhajtja valaki elfogyasztani kedvelt nedűjét, 16 leit is fizethet a hófehérrel leterített asztal mellett.

Bocsánat, ha a vendég közbeszól: minek képzelem magam ez a vizespohárba mért, egyszerű ital? Bocsánat, de ez nincs jól!

Ha ugyanis a cukorkartell meg is drágította a cukrot, — melyre kávéházi köreinkben hivatkoznak, — ez még nem jelenti azt, hogy a vendégre muszáj áthárítani azonnal a többletet. A feketekávé haszná kibírhatja még az ilyen meglepetéseket. Bocsánat, ha a vendég közbeszól, de az aradi kávésmopol még nem cukorkartell, hogy napról napra újabb árakat diktálhasson a gyanútlan kávéházi közönség nyakára.

— Időjárás. Az Institutul Meteorologic Central Bucuresti jelentése szerint a következő 24 órára változó felhőzet, nedves, ködös idő és a hőmérséklet állandósulása várható.

— A magyar miniszterelnök és külügyminiszter Berlinbe utazik. Budapestről jelentik: Darányi Kálmán magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter szombaton Berlinbe utazik. Kiséretükben lesz Csáky István gróf követségi tanácsos és Bakács Besenyei György, a külügyminiszterium politikai osztályának vezetője. A magyar államférfiak berlini tartózkodását négy napra tervezik.

— Huszonnégy évi orosz hadifogság után tért haza. Budapestről jelentik: Huszonnégy évi orosz hadifogság után most érkezett haza Kevermesre Vince Miklós ottani földmives. Elmondotta, hogy sok magyar van még orosz fogságban, de most már nem gátolják meg a távozásukat, ha megfelelő összeg áll rendelkezésükre a hazautazáshoz.

— A megveszett rendőr kutya több rendőrt megmarta. Buzáuból jelentik: Frunza rendőrnök kitűnően idomított farkaskutyája volt, amely megveszett. A kutya, miután ismerte az utat és hazulról elszabadult, a rendőrségre ment, a hol megmarta gazdáját, összeharapott két komiszárt és négy rendőrt. A megmarta embereket Pasteur-intézetbe szállították.

— Aljehin vezet a világbajnoki sakkturnán. Amszterdamból jelentik: Euve és Aljehin között folyó világbajnoki mérkőzés 17-ik játszmaját, amelyet tegnap a negyvenedik lépés után félbeszakítottak, Aljehin minden további játék nélkül feladta. A világbajnoki torna állása: Aljehin 9 és fél pont, Euve 7 és fél pont.

— KÖNNYŰ KIMENETELŰ KÖZLEKÉSI BALESET TÖRTÉNT HÉTFŐN ESTE 9 ÓRA TÁJBAN ARADON. A Regina Maria ut középútszakaszán, a Vasile Alexandri ucca irányában az állomás felől az Avram Iancu-tér felé haladó 116-os rendszámú bérkocsi behajtott a 262-es rendszámú aradi bérautóba. Az összeütközés következtében az autótaxi radiátora és lámpái összetörték és az egyik sárhányója is megrongálódott. A közelben posztoló rendőrszem hamarosan az összeütközés színhelyén termett, majd a közlekedési balesetet előidézőjét, a bérkocsi vezetőjét a központi ügyeletre kísérte, ahol jegyzőkönyvet vettek fel ellene. Az autótulajdonos károsodása több ezer lei.

Kitüntetések Mihai nagyvajda előléptetése alkalmából

Bucuresti, nov. 15. Mihai nagyvajdának hadnaggyá történt kinevezése alkalmából Öfelsége II. Carol király a következő kitiüntetések adományozta a trónörökösnek: a Román Koronarend nagykeresztjét, a Román Csillagrend katonai nagykeresztjét, az I. Carol rend lovagi keresztjét.

— CSENDŐRBÁL SAVARSIN—SOBORSINBAN. Tudósítónk jelenti: Az Országos Csendőr Szanatórium Építő Bizottsága védnökségével, Pistoly Nicolae csendőrsparancsnok vezetésével egy bizottság közreműködésével, melynek tagjai: Elenesiu Sándor, Barna Vasile, Gruita Todor, Jalgóczy Sándor, Puia Gheorge, Enghel Petru, Marasescu Procop és GottliebSándor voltak, nagyszabású táncestélyt rendezett 13-án, szombat este az épülő szanatórium javára; az itteni viszonylatban szokatlan sikerrel. A késő reggeli órákig tartó mulatozás főattrakciója volt egy csendőrfelhasználó összeállított szavalókórus, kik hietelen kitarással, utolsó jericig énekeltek, táncolták egy ismert dallamra írt alkalmi szöveget: „Nem félünk a zsandároktól...!” A dévai 4-es granicsár ezred tánczenekara, csak egyenként szökve tudott idejelenkorán a vasuthoz jutni. A bál jelentős anyagi sikerrel zárult. (gé.—es.)

— KERPEL KÖNYVTÁR ujjaszervezve.

Finom fehérneműk

és papirok kizárólag

Ruttkay & Botye cégnél

Bulevardul Regina Maria 8.

— GYOMOR- ÉS BÉLZAVAROKNÁL, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz alapján kitisztja az emésztőutakat. Kérdezze meg orvosát.

— EGY HÓNAPRA ITÉLTÉK, MERT A ROMÁN FILMFELIRAT MIATT VISSZAKÖVETELTE A PÉNZÉT. Timisoara-Temesvári tudósítónk jelenti: Krauss Vilmos német emigráns fiatalember ez év nyarán jegyet váltott a gyárvárosi Apolló-mozgóba. A fiatalember nem értette meg a film román feliratát s ezért a pénztárnál visszakövetelte a pénzt. Az igazgatóság nem volt hajlandó a kérésnek eleget tenni s ekkor a fiatalember állítólag sértő kifejezéseket használt a román filmfelirattal kapcsolatban. Krauss a katonai törvényszék elé került, amely most egy havi elzárásra ítélte.

Gyanus!

— Emil mit jelentsen ez? A fésűben egy hosszú hajszálat találtam!!

A kincs

Sidy Thal és Adolf Tefner vendégszereplése az aradi színházban.

Azok, akik hétfő este oly nagy számban megtöltötték az aradi színház nézőterét és akiknek soraiból a felvonások végén, de a felvonások alatt is oly spontán erővel tört fei a taps —, nem csalódtak. Sidy Thal és társulatának hétfői vendégszereplése felülmulta a várakozásokat. A társulat megerősödve, létszámában is kiegészítve jött Aradra, a darab pedig, amelyet előadott fordulatos, változatos cselekményű, sok benne a természetes humor és a cselekményt melodikus, ötletes zene kíséri. Solem Alechem hatásos vigjátékának közép-pontjában Sidy Thal temperamentumos személye áll. Ez a sokszínű, kiváló művész ezáltal is ütemet szabott, lendületet adott az előadásnak és a gyakran felcsattanó tapsok elsősorban neki szóltak. Mellette Adolf Tefner vállalta magára az előadás sikerre vitelének oroszlánrészét. Dicsérolg kell megemlékeznünk Jakob Sterbergről, a rendezőről, aki harmonikus egészbe fogta össze az előadást.

SZÖRMÉT ROSENZWEIG
elegansat szűcs készít,
tartosat Strada Moise
olcsón Nicoara No. 2.

(—) A TORNAEGYESÜLET turista osztálya szerda este 9 órakor a cirkuszba, péntek este 7.15-kor a moziba vezet kedvezményes kirándulást. A tagok jegyeiket az egyesületi helyiségben válthatják meg. Ma, kedd este 9 órakor térkép tanítás.

(—) A WIZO ma délután 6 órakor tartja saját otthonában (Piața A. Iancu 16.) évi rendes tisztújító közgyűlését. Az összes Wizo tagok felkértenek, hogy a közgyűlésen pontos időben megjelenni sziveskedjenek.

— MŰSOROS TÁNCSTÉLY A GRADISTE—MOSÓCZY-TELEPEN. Vasárnap délutáni órai kezdettel feltűnően nagy sikert aratott műsoros táncstélyt rendezett a Gradiste—Mosóczy-telepi Katolikus Női Misszió a napközi otthon javára a Katolikus Otthon özszes helyiségeiben. A nívós műsor rendjén a telep zenekara Ádám minorita lelkész vezénylese mellett egyházi énekeket és népdalokat adott elő nagy sikerrel. Bereczka Juci zongorajátékának is sokan tapsoltak. Nuszbaum Marika balett és stepp-táncokat adott elő igen tehetségesen. Baranyi Bella hegedűművész több klasszikus számot mutatott be, amelyek közül a „Hullámzó Balaton tetején” című műnek bombasikere volt. Katona Klári kísérte zongorán. Várfalvi Elza énekművész pompás számmal közül legtöbbit a „Pitypalaty” című dalnak tapsoltak. Ádám Károly minorita lelkész végezte a konferálás feladatát szellemesen és nagy sikerrel. Az estélyen az aradi rendőrszemkar játszott. A Gradiste—Mosóczy-telepi katolikusok műsoros estélyén nagy számban jelentek meg az aradiak is. Ott láttuk Wild Endre dr. minorita kormánytanácsost, Széll Lajos dr. aradi egyházközségi elnököt, Korom Pál, Oláh Ferenc és Brunner Tibor minorita lelkészeket és igen sok más ismerős aradi személyiségeket.

Asványvizet, bor és gyógyvizet csak

Sándor Iván és Társától vegyen!

Már egy üveget is házhoz szállít

Bu. Reg. Maria 18. Telefon 11-32.

Dálnoki Nagy Lajos

emlékezete a Kölcsey Egyesület
évadnyitóján

Halott költőről emlékezett az aradi Kölcsey Egyesület. A lehetetlenség hangulatok, könnyű rimék énekese volt Dálnoki Nagy Lajos, az aradi költő, — akit így lehet nevezni hiszen e városban szötte verssorokba a legkövetlenebb emberi érzéseket.

Vasárnap délután a Kulturpalota dísztermében a nagy számban összegyűlt jelenléte bizonyította a közelmúltban elhunyt költő népszerűségét. A Kölcsey Egyesület tiszteletbeli elnökére emlékezett Olosz Lajos dr., aki megnyitó beszédében méltatta a halott irodalmi érdemeit. — A mult elevenedett fel, — arról az időről beszélt, amikor Dálnoki Nagy Lajost szolgabíróvá nevezték ki. A fiatal, irodalommal foglalkozó közigazgatási tisztviselő gyorsan népszerű lett, — a mult század utolsó éveinek hangulatait rögzítette meg könnyedén síkló verssorokban. Szerelem, virágzó tavasz, őszi tájak szomorúsága aradi Dálnoki Nagy Lajos költészetéből.

Most, a rimtelen versek zengésének századában, a halott költő ismét megszólalt...

Lászlóné Prohászka Elvira az elhunyt költő irodalmi munkásságának ismertetése közben verseket idézett. — A gitárhurok lágy pengésére emlékeztette a hallgatóságot és örömmel figyeltek fel a halott költő muzsikájára. Lelkes tapsal ünnepelték a krtimő előadót.

Martini angol uri-szabósága
Str. Grigor e Alexandrescu 40

Ezután a tornaegyesület kis zenekara játszott két zeneszámot, amely szintén osztatlan tetszést váltott ki. A Dálnoki Nagy Lajos emlékére rendezett irodalmi délután műsorát a költő „Menuet” című verses egyfelvonásos szindarabjával fejezték be. Juhász Böske, Tarr Judit, Hoffmann József és Diósi Lajos voltak a játék szereplői, akik a szerző elképzelése szerint elevenítették fel a kis színmű alakjait.

Az irodalmi délután, amelyen mindvégig Windholz Béla dr. szellemesen, fordulatosan konferált, a korai esti órákban ért véget. Az irodalmi délután méltó volt Dálnoki Nagy Lajos emlékéhez.

Itt számolunk be arról is, hogy a halott költő utolsó akarata szerint gyűjteményes kiadásban adták ki összes verseit. A vas-tag verses kötet a közelmúlt napokban készült el, — s rövidesen szétküldik Dálnoki Nagy Lajos tisztelőinek és barátainak.

— A Dr. ROSENBERG SÁNDOR EGY-LET rendes évi közgyűlése folyó évi november 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a hitközség tanácstermében, melyre ezúton van szerencsénk a t. tagokat meghívni. A vezetőség

— A HAS GYAKORI TELTSÉGE, a rekesz erősebb feltolódása, májtáji fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „FERENC JÓZSEF” használata által megszüntethető és az agy, szem, tüdő vagy a szív felé irányuló vértódlások ellensúlyozhatóak. Kérdezze meg orvosát.

— NOVEMBER 15-TŐL KARÁCSONYIG NEM LEHET BÁLAKAT RENDEZNI! A rendőrség rendeletben közli, hogy a belügyminiszterium 1905. számú 1936 február hó 22-én kelt rendelete értelmében a karácsonyi böjt idején, tehát november 15 és december 27 között tilosak a bálak, táncos teaestélyek és mulatságok, még ha jótékony célra történnek is, tehát a közönség ne forduljon ezirányú kérésekkel a hatóságokhoz.

Bundák, szőrmék
legolcsóbban
NEULÄNDER E.
szücsnél
Fischer E. palota

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

A színház műsora

Kedden délután 5 órakor a Színházban olcsó helyárrakkal „Mágnás Miksa” operett. Este 9 órakor az Iparos Otthonban „Illatszertár”, vigjáték. Helyárak: 15 és 25 lei és a bélyeg.

Szerdán este 9 órakor „Delila”, vigjáték. Olcsó helyárak.

Csütörtökön este 9 órakor. Ujdonság. Itt először. „Mindenek van ára”, vigjáték.

* MA ESTE: „ILLATSZERTAR”. DÉLUTAN A SZÍNHÁZBAN: „MÁGNÁS MISKA” A színtársulat ma este még az Iparos Otthonban játszik, amíg a téli színházban Sidy Thal és társulata vendégszerepel. Este 9 órakor teljesen új beállításban kerül színre az Illatszertár című pompás vigjáték-ujdonság olcsó helyárak mellett, amikor is egy jegy 25 és 15 leibe (plusz illeték) kerül. A darab főszerepeit Bálint Anna, id. és ifj. Szendrei Mihály, Horváth, Jávör és Szabadkai M. játsszák. Délután rendkívül olcsó helyárrakkal a Mágnás Miska kerül színre a téli színházban, 5 órai kezdettel.

* A „DELILA” OLCSÓ HELYÁRAKKAL kerül színre szerdán este 9 órakor a színházban. Molnár Ferenc eme legújabb vigjátéksikerében a főszerepeket ezúttal is Bálint Anna, Krémer Mancsi, Horváth, Badóczy és Szabadkai Miklós játsszák. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos jegyről már most gondoskodni.

— KULCSÁR KÁLMÁN ELŐADÁSA A RÓMAI KATOLIKUS CREDO-FÉRFIEGYE SÜLET VASÁRNAPI GYÜLÉSÉN. Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartotta meg a Minorita Kulturházban nagyszámú tag jelenlétében közgyűlést a római katolikus Credo-férfiegyesület. A gyűlésen Lakatos Otto dr. egyházi elnök elnökölt. Kulcsár Kálmán hitoktató lelkész tartott igen érdekes előadást a különböző világnézetek összeütközéséről és ebből következően felállította a hívő katolikus életnek mérlegét. Esmecsere követte a tartalmas színvonalas előadást, amelynek rendjén az előadó a husz éves szovjetrendszer fölött is megfelelő kritikát gyakorolt. Hozzászólt az eladáshoz Szőke Béla prépost. Göbl Alajos világi elnök, valamint több tag is. A hozzászólások eredményeként kimondotta a gyűlés, hogy a Credo egyesület egésze alatt a tagok részére hittani tanfolyamot létesítsenek. Ezeknek a tanfolyamoknak az lesz a céljuk, hogy hitvédelmi kérdésekben tájékoztassák a katolikus hallgatóságot.

TITOKZATOS HALÁLESET AZ ARADI UCCÁN. Szombaton délelőtt az Avram Iancu téren eszméletlenül esett össze egy 55-60 év körüli szegényesen öltözött férfi. A járőrök a közelben posztoló rendőrt figyelmeztették a szerencsétlen emberre, a rendőr pedig a mentőket hívta ki. A mentők az idősebb embert, aki még mindig nem nyerte vissza eszméletét a kórházba szállították. A kórházban gondos kezelés ellenére elhunyt az ismeretlen férfi, aki nek zsebeibe semmiféle igazoló írást nem tállalt. A rendőrség vizsgálatot indított az állapítására.

— Halálos ítéletek és kivégzések Törökországban. Isztambulból jelentik: a bíróság ma hozott ítéletet a kurd felkelők elleni perben. A felkelés 12 vezetőjét halálra ítélték. Nyolc elítélten, közöttük Riza sejken a halálos ítéletet azonnal végrehajtották, míg négy halálra ítélt büntetését előrehaladott koruk miatt életfogytiglani fegyházra változtatták át.

Katonai jelentkezések sorrendje Aradon

A katonakönyvecskék láttamozása az ideén, mint megirtuk, a várban levő hadkiegészítő parancsnokságnál történik meg hétköznaponként reggel 8—2-ig, az alábbi sorrend szerint:

November 16-án az 1922-es orosztlály.
November 17-én az 1923-as orosztlály.
November 18-án az 1924-es orosztlály.

— AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK NOVEMBER 15-IKI HUZÁSI EREDMÉNYE. 1.000.000 leit 56242. szám, 400.000 leit 63885, 200.000 leit 28678, 100.000 leit 25201, 57050, 50.000 leit 42669, 47651, 57993, 65679, 912 leit nyertek azok a számu sorsjegyek, amelyek 01, 44, 68, 81 és 95-tel végződnek. Anexa 1.000.000 leit 200932, 200.000 leit 252.738, 344022, 100.000 leit 138976, 251785, 359233, 50.000 leit 123102 197543, 333602, 347981 228 leit nyertek az on végződésű sorsjegyek, amelyek 043, 089, 303, 450, 467, 589, 766, 769, 794, 961.

— SCHUHL ÁRMINT TEMETÉSE. Hétfőn délelőtt 11 órakor temették el nagy részvét mellett Schuhl Ármint nyugalmazott törvényszéki bírót. Az új zsidótemető halottasházában, ahol Schuhl Ármint felvatalozták, igen sokan jelentek meg az elhunyt barátai és ismerősei közül, hogy utolsó útjára kísérjék a 62 éves korában elhunyt törvényszéki bírót. — Vág-völgyi Lajos dr. főrabbi nagyhatású gyászbeszéde után, rövid ima közben hantolták el Schuhl Ármint.

ANTALFFY-nál

elsőre díj szőrmemunkák szolid áron
Szőrmék nagy választékban

Női kalapok és átalakítások
modellek után olcsón ké szűnek
Szín- és méret szerinti beállítással szemben

— TOVÁBBI HARMINC NAPPAL MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A CSERMÁK-HÁZASPÁR VIZSGÁLATI FOGSÁGÁT. Az aradi törvényszék első tagozatának vádtaácsa hétfőn harminc nappal ismét meghosszabbította a Csermák-házaspár vizsgálati fogságát. Az ügyben még mindig nem fejezték be a vizsgálatot. Az ügy tárgyalására minden valószínűség szerint már a közeljövőben sor kerül.

— A Pancota-pancotal Sparta sportegyesület november 20-án, szombaton este a „Dacia” étterem helyiségeiben rendezte meg idei táncos teaestjét, amelynek tiszta jövedelmét az egyesület felszerelése javára fordítják.

— A leszállított áru Borsszem Jankó a legfrissebb eseményekről — humoros oldaláról nézve — tájékoztatja olvasóit írásban és rajzokban. Kérjen mutatványszámot: VI., Mozsár utca 9. szám.

Pályázati hirdetés

Az aradi neolog zsidó hitközség bérbeadja az 1938. évre

a hóser hus kimérésű jogot,
valamint a baromfi vágóhely
gabe la jogát is.

Mindegyikre külön zárt ajánlatok a hitközség irodájában f. hó 24-ig nyújtandók be.
Az előjáróság

SPORT KÖZLÖNY

Szomorú vasárnap,...

Mindkét aradi csapat kiesett a Román serleg további küzdelmeiből

— A Ripensia, „U“, ACFR, Vulturii és UDR vereséggel a kupaforduló meglepetésel —

Vasárnap bonyolították le a „Román Serleg“ első komoly fordulóját, amelyen már az A. ligás csapatok is sorompóba léptek. A forduló nem volt mentes a meglepetéstől és a két aradi csapat vereségén kívül a Juventus, Sp. Studentesc, Mica, Victoria (Carei), Victoria (Constanța) és Telefonclub győzelmei is meglepetésszamba mentek. Valamennyi mérkőzés meghozta a döntést és a legjobb 16 közé a következők kvalifikáltak magukat:

Rapid, Juventus, U. Tricolor, Venus, Victoria (Cluj-Kolozsvár), Sp. Studentesc, Phoenix, CAO, Chinezul-Ilsa, Franco Romana, CAMT Victoria (Constanța), Victoria (Carei-Nagykároly), Jiul, Telefonklub és Mica.

Az AMEFA vereségét a pompásan védő Petrica Radulescunak, a Rapid kitünő kapusának köszönheti, aki a leghetlenebb labdákat is kivédte. El kell ismerni azonban, hogy a Rapid jó védőtaktikájával az adott körülmények között rászolgált a továbbjutásra. A Gloria idegenben, tartalékos csapattal kénytelen volt meghajolni a nagy játékerőt képviselő B. ligás együttes előtt.

Alábbiakban számolunk be a kupamérkőzésekről:

Rapid — AMEFA 2:0 (1:0). A két csapat serlegmérkőzése erős szélben, igen hideg időben folyt le, ennek ellenére azonban mintegy 3000 néző volt jelen. A két csapat így állt fel:

Rapid: P. Radulescu — Wetzer II., Roscullet — Vintila, Rasinaru, Raffinszky — Horotan, Moldoveanu, Barátky, Păcurariu, Cuiedan.

A brailai eredmény

Franco Romana — Gloria 3:1 (1:1). A Gloria Volentir nélkül állott ki és kénytelen volt csapatát átcsoportosítani olyképpen, hogy Lupas játszott hátvédet, Micola pedig fedezetet. A mezőnyben így is egyenrangú ellenfele volt a Gloria a jóképességű brailai csapatnak, ellenfele azonban a kapu előtt határozottabban mozgott. Igna révén a Gloria vezet, de Manits egyenlít, sőt szünet után az ő révén a hazai csapat vezet, a végeredményt pedig Cojocariu állítja be. A befejezés előtt hét perccel a játékvezető, aki a hazai csapatot részesítette előnyben, Varjasyt kiállította. Bíró Danieleescu.

Juventus — Ripensia 5:1 (2:0). A Juventus teljesen megérdemelten győzte le a Ripensiat, amely ismét „öregurasan“ játszott. A győztes csapat góljain Cana (3), Zainescu és Korony osztokodtak, a Ripensia gólját Schwarz szerezte.

Unirea-Tricolor — Crișana 3:0 (2:0). Az Unirea-Tricolor igen jól játszott és biztosan győzött. Jordache (2) és Sonny Niculescu a gólszerzők.

Venus — Tricolor CFPV 4:1 (3:0). Petea Valcov, Ploesteanu, Bodola és Gruin, illetve Kocsis a góllövők.

Sp. Studentesc — Universitatea 4:3 (3:3). 3:3, 1:1). Az „U“ csak meghosszabbítás után maradt alul. Góllövők: Gica Popescu (2) és Stefanescu, illetve Benkő, Ionașiu és Draga.

Chinezul — ADESGO 2:0 (0:0). Gyenge játék után győz a Chinezul-Ilsa Szilárd és Klimmek góljaival.

CAO — Mociornita 2:1 (1:1). A CAO csak

AMEFA: Szadovszki — Kovács, Buibaș — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin.

Az AMEFA kezd szél ellen és már az első percekben támadólag lép fel, Léb azonban emiatt helyzetből felé lő, majd újabb remek kapás-lövését Radulescu parirozza. Három eredménytelen Rapid szöglet, két AMEFA sarokrugás, a 44. p. pedig meghozza a félidő egyetlen gólját: Buibaș hibájából Barátky kiugrik és az elébefutó Szadovszki mellett a hálóba vágja a labdát. (1:0).

Szünet után a szélről támogatott AMEFA támad jóval többet, de fölényét csak kiaknázatlan sarokrugások és Petrica Radulescu remek védesei jelzik. Cucula büntetőjét Perneki pompásan fejele, de a kapus pompás elvetéssel szerzi meg a labdát. Barátky többször sajnálatja magát és alig pár perccel egy „műesése“ után, a 23. p. nagyfűrgén kiugrik egy baloldali támadás befejezésekként és élesen a jobb alsó sarokba küldi a labdát. (2:0).

A játék ezután ellaposodik. Szögletarány 6:5 (2:5) az AMEFA javára.

A győztes csapat és a mezőny legjobbjai Radulescu kapus, Wetzer rendkívül durván játszott, ő „gázolt“. A fedezetsor a legjobb csapatrész, főként az örökmozgó Vintila. A csatársorban csak Barátky lendülete és gólrátörése az érték. Az AMEFA védelmében Buibaș elégitett ki, a fedezetsorban Szabó és Szaniszló tüntek ki. A csatársortól azonban nem sok jót láttunk. Russu dr. jól látta el feladatát.

szünet után jött fel. A gólokat Szaniszló I. (2), illetve Fábán szerezte.

Phoenix — Drages Voda 4:0 (2:0). A Phoenix fölényesen nyert. Freiberg (2), Szerémy IV. és Telegdy a gólok szerzői.

Victoria (Cluj-Kolozsvár) — Aquilla CFR 6:2 (3:1). Tetszés szerinti győzelem. Felecan II. (2), Szántai (2) és Cociuban II. (2), illetve Negura (2) a góllövők.

CAMT — DUG 6:1 (3:1). Perszám (3), Reiter (2) és Zsuzsuk II. góljaival fölényesen győz a CAMT, míg a DUG gólja Constantinescu érdeme.

Victoria (Carei-Nagykároly) — Vulturii 4:2 (2:1). Meglepetésszerű, de megérdemelt győzelem. Góllövők: Schnell, Axim, Mihalcu és Pascu (öngól), illetve Hlavaty (2).

Mica — ACFR 2:1 (2:1). Megérdemelten nyert a Mica Mayer és Popa góljaival, az ACFR részéről Csomage volt eredményes.

Keresek

bármely szakmai képviselőt, vállalnám bizományi áruk eladását. Az összes kereskedelmi körökben jól be vagyok vezetve és kérésre elsőrendű referenciákkal és erkölcsi garanciával szolgálnék. Elvállalnám új cikkek bevezetését.

Ajánlatok: Z. STRUTOVSCHI,
Chișinău, Str. Petru Rareș 1.
cimre küldendők.

Fáj a feje?

Vegyen

JAWOL-t

Telefonclub — UDR 2:1 (0:1). Félidőnként váltakozó fölény. Schulder (2), illetve König a góllövők.

Jiul — Cheramica 4:2 (2:1). A Jiul végig fölényben volt és megérdemelten győzött.

Victoria (Constanța) — Olimpia 4:1 (2:1). Az Olimpia elfogódottan játszott, a honi csapat pedig keményen.

Az Inteligerea az őszi bajnok

Az alkerületi I. oszt. bajnokság eredményei:

Az alkerületi elsőosztályu bajnokság őszi fordulójában még csak néhány elhalasztott mérkőzés van hátra, ezek azonban az első hely kérdését nem érintik. Az Inteligerea több győzelemmel megszerezte az őszi bajnokságot az SGA előtt, mely utolsó őszi mérkőzésen döntetlenül játszott a Titanus ellen. A vasárnapi forduló meglepetése különben a CAA pontvesztése a Juventussal szemben. A táblázat így fest:

Inteligerea	10	7	2	1	31	10	16
SGA	10	6	4	—	31	15	16
Titanus	9	6	1	2	34	15	13
CAA	9	6	1	2	27	17	13
Tricolor	9	5	2	2	39	24	12
Unirea	10	5	—	5	32	25	10
Astra	9	4	2	3	32	15	10
Hakoah	9	2	—	7	15	30	4
Transilvania	9	2	—	7	14	33	4
Sparta	10	1	1	8	13	39	3
Juventus	10	1	1	8	15	60	3

Beszámolónk az alábbi:

SGA — Titanus 1:1 (1:0). A két csapat találkozása rendkívül kemény küzdelmet hozott. Csányi gólját szünet után Kovács egyenlítette. Bíró Husztik.

Inteligerea — Transilvania 3:1 (1:1). A kapu előtt határozottabb csapat győzött. Sárközi, Merkli és Vágási, illetve Karagyéna (11-esből) a góllövők. Bíró Muntean.

Tricolor — Unirea 4:2 (2:2). Erős küzdelem után nyert a Tricolor. Serban (2), Janka II. és Varga II., illetve Megyesi és Truta szereztek a gólokat. Bíró Ipsilanti.

CAA — Juventus 2:2 (2:1). Nívótlan játék után pontosztokodás. Eberlein és Incze góljait Jakab III. és Vidai egyenlítették. Linguran egy 11-es kihagyott. Bíró Staiacu.

Ifjúsági bajnokság: CAA — SGA 3:0 (1:0). Gloria — Fortuna 6:1 (2:0). Olimpia — Unirea 1:0 (0:0). AMEFA — Hakoah 9:1 (2:0). Astra — Transilvania 7:1 (3:0). USA — Titanus mérkőzése na játékvezető nem jelent meg!

Vereséget szenvedtek aradi csapatok a C-1 gában

A C. ligában vasárnap szintén rájárt a rud az aradi csapatokra, ug yaz Olimpia Timișoara-Temesváron mint az USA vereséget szenvedtek. Beszámolónk a következő:

Galvani — USA 3:2 (2:1). A Galvani megérdemelte a győzelmet. Turák (2) és Neuman, illetve Szinder I. (2) a góllövők.

Ertesítjük a közönséget, hogy meghosszabbítjuk vendésszereplésünket

keddtől kezdve ^{fellépünk} minden este a „DACIA“ étteremben szenzációs új műsorral

Toto és Titi ^{csoda} „Ambrozo“ ^{majmcsk} 6 tagu akrobata csoport

!!! Pénteken délután 4 órakor teljes műsorral gyermekelőadás. Uzsonna 20 - lei !!!

CFR — Olimpia 7:1 (3:0). Az Olimpia halfsora gyengélkedett, ez a magyarázata a vereségnek. Az aradi csapat gólja Mihók érdeme.

B-LIGAS EREDMÉNYEK: CFR Simeria—Rovine Grivița 3:0 (2:0), Soimi—Mureș 1:1 (0:0), Unirea MV—Prahova 1:0 (0:0), Craiu Iovan—Jahn 3:3 (1:1), Macabi—Textila 3:2 (2:1), HLA—Sporting 1:0 (1:0).

Aradi birkozók Timisoara-Temesváron

Timisoara, november 15. Vasárnap délelőtt benyolították le Timisoara-Temesváron a CAMT—Hercules klubközi birkozóversenyt, amelyet a CAMT

több elsőosztályú birkozóval megerősített gárdája nyert meg nagy küzdelemben 4:3 arányban. Az aradiak közül Meigardt Imre a nagyközépsúlyban, Szilágyi a kisnehézben és Kondorossy a nagynehézben aratott tussal győzelmet. A verseny egyúttal válogatóverseny is volt és az országos válogatott csapatot, amely csütörtök este 9 órai kezdettel Timisoara-Temesváron a Capitol moziban a csehszlovák válogatottal méri össze erejét, a következőképpen állították össze:

Légsúly: Târziu Vulturi, pehelysúly: Tôzser Stâruița, könnyűsúly: Borlovan Vulturii, középsúly: Moldovan CFR Timisoara, nagyközépsúly: Cocos (egyleten kívül), kisnehézsúly: Szilágyi Zoltán Hercules, nagynehézsúly: Kondorossy Zoltán Hercules

Havas pályán, nagy küzdelemben győzött a magyar válogatott Svájc ellen

Magyarország—Svájc 2:0 (1:0)

Budapest, november 15. 10.000 néző. Bíró: Popovics (Jugoszlávia).

A két csapat Európa-Kupamérkőzése a hatalmas havazás következtében csak 10.000 néző előtt folyt le az Üllői uti sporttelepen és a hóval borított pályán a magyarok nagyobb technikai tudásukkal győzték le a gyorsabb svájciakat. A jugoszláv Popovics bíró sipjelére így állt fel a két csapat:

Magyarország: Szabó — Korányi, Bíró — Gyarmaty, Turay, Lázár — Sas, Kiss, Sárosi dr., Toldi, titkos. Svájc: Bizzozero — Minelli, Lehmann — Springer, Vernati, Lörscher — Weber, Wagner, Monnard, Wallace, Aebi G.

A magyar csapat kezdés után azonnal támadólag lép fel és már a 4. percben meg is szerzi az első gólt: gyors lefutás után Sárosi dr. elé kerül a labda, aki fordulásból ballábbal a sarokba vágja (1:0). Most a svájciak 10 perce következnek, majd a

magyar csapat a féldíó végéig támad, de a havas pályán reális játék nem alakulhatott ki. Szünet után mintegy 10 percig a magyar csapat rohamoz, de ezután a svájciak ismét feljönnek és csak a magyar csapat kitűnő védelmén mulott, hogy nem sikerült egyenliteni. A 30. p. megpecsételődik a mérkőzés sorsa: Lázár—Toldi—Sárosi—Titkos a labda utja, ahonnan Toldihoz kerül és az összekötő hatalmas lövéssel küldi hálóba a labdát (2:0).

1. Magyarország	7	5	0	2	24	15	10
2. Olaszország	4	3	1	0	9	4	7
3. Csehszlovákia	6	3	1	2	16	16	7
4. Ausztria	6	2	1	3	13	14	5
5. Svájc	7	0	1	6	12	25	1

A válogatott mérkőzést megelőzően a magyar és csehszlovák ifjúsági válogatottak mérkőzését benyolították le, amelyen a magyar utánpótlás 4:1 arányban győzött.

Templomot avatott Páncota-Pankota evangélikus társadalma

Bensőséges ünnepe volt vasárnap délelőtt a Pancota-pankotai evangélikus híveknek: ekkor avatták fel ugyanis fényes ünnepek között az új evangélikus templomot, amelyet a 108 lelket, mindössze 35 tagot számláló egyháztagek áldozatkészsége révén emeltek. A templomépítés terén elsősorban a presbiterium tagjai: Hegyi János gondnok, Gyurkó Pál penztáros, Szoliár Pál ügyvezető gondnok, Varga György, Kubecsko János, Patai János, Berner Adám, Csapó Sándor, Gyebró János, Szvetlik István, Mislai István, Szoliár János presbiterek fejtették ki önfeláldozó és áldozatkész tevékenységet. Rajtuk kívül néhány Kovács Pál és családja, Gyulai Ferencné, Hegyi Jánosné, Szoliár Pálné, Varga Györgyné, Kovács Ilonka, Babok Jozsefné, Kovács Margit, Medveczki Károlyné, Csapó Sándorné, ifj. Csontos Istvánné, Gyurkó Pálné működtek közre önfeláldozó munkássággal a templomépítés érdekében. A múlt év októberében fogtak hozzá az impozáns templom építéséhez, amelynek munkálatai a közelmultban fejeződtek be, s amelynek vasárnapi felavatása meleg ünnepség keretében ment végbe imponáló felekezeti együttműködés jegyében.

Az avató ünnepségen részt vett Purgly László volt főispán, az evangélikus egyházkerület főfelügyelője. Az aradi evangélikus

társadalom részéről is népes küldöttség vett részt Nopcsa Elekne nőegyleti elnökne vezetésével, Timisoara-Temesvárról Argay György főesperes vezetésével nagyszámu evangélikus hívő jelent meg a templom avató ünnepségen, míg az aradmegyei Varsand-község 24 tagból álló evangélikus vegyes dalárdája Eszik József tiszteendő, valamint az énekkar vezetőjével: Eszik Jozsefnéval jelent meg

Jön!
Előkészületben:
Sárgapitykés közegény
az id-í szinióvad kimagasló operett-slágere

az ünnepségen. Rajtuk kívül több szomszéd-beli község küldöttsége vett részt a lélekemelő ünnepségen, amelyen a helyi hatóságokat Ghebeleu Lazar Pancota-pankotai főbíró és Ditchen Antal albiró, míg a községtanácsot a templom építője: Engelhart Antal képviselte. A római katolikus egyház nevében Gombos Antal egyháztanácsos jelent meg, a református egyházat Szilágyi Sándor lelkész képviselte, míg a zsidó hitközség részéről Hertzka Armin hitközségi elnök, Márton Sándor és Gerő Jenő butorgyári igazgató, vezetőségi tagok, Sonnenschein Eliás főrabbi jelentek meg. A községi tüzoltóságot Ghiba Mihai tüzoltó-parancsnok képviselte nagyszámu diszbeöltözött tüzoltóval, míg a butorgyári tüzoltók Martics Jenő parancsnokkal az élen jelentek meg a templomszentelő ünnepségen. Délelőtt 10 órakor vette kezdetét az impozáns ünnepség. A diszbeöltözött tüzoltók sorfala között vonultak a meghívottak az új templom elé, ahol Hegyi János gondnok üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Argay György főesperest, hogy nyissa meg a templomot a hívők részére és adja át azt nemes hivatásának.

Sérvben szenvedők!

Orvosi tekintélyek pácienseknek a Dr. Schrötel-Kristelli tanácsos, Wien-féle „PNEUMOR” pneumatikus sérvkötőt ajánlják. Mivel a „PNEUMOR” előnyei nyilvánvalóak: *Nem nyom, nem csuszik, nem okoz bőrvizketegséget.*

A pelota szabályozhatóan tölthető levegővel, könnyű, kellemes. Szakszerű tanácsokkal az alkalmazásra a cég speciálistái szolgálnak.

Comptuar General de Optica și Chirurgiei
ehem, S Penchas & D. Mandel

Bucuresti, Calea Victoriei 90.

Speciálisták Aradon a Crucea Alba szállóban november 15. és 16-án állanak a közönség rendelkezésére.

Kérjenek ingyenes prospektust!

A főesperes imát mondott, majd felnyitotta a templomot, amelybe szent-ima hangjai mellett vonult be a hívők és vendégek nagy serege. A felszentelési szertartás után a főesperes méltatta a nap jelentőségét, majd Eszik lelkész segítségével Urvacsorát osztott.

Az ünnepi istentisztelet után a templomban diszkozyulést tartottak Purgly László elnökletével. Argay főesperes megnyitja után Purgly László mondott hatásos beszédet és ebben közölte, hogy Frint Lajos püspök betegsége miatt nem jelenthetett meg az ünnepségen és általa küldi áldását. Ezután a Timisoara-temesvári küldöttség átadta a testvéregyház ajándékát: egy arany urvacsora-osztó kelyhet és egy bibliát. Szoliár Pál ügyvezető gondnok ezután köszönetet mondott mindazoknak, akik hathatós támogatásukkal és fáradságos munkájukkal elősegítették a templom felépítését. Így többek között kiemelte a község vezetőségét, amely ötezer leit adományozott az evangélikus templom részére, Purgly Lászlót, aki tíz ezer leijel segítette elő a templomépítést, a Tipar községbeli evangélikusokat, akik 2500 lei adományoztak, a Varsand-iakat, akik 1500 leit küldtek, az aradi egyházközséget, amely tízezer lei kamatmentes kölcsönrel segítette elő a templomépítést, valamint Frint Lajos aradi püspököt és Dénes Béla aradi lelkésztekik nagy mértékben támogatták a templomépítést. Gyurkó Pált, aki tíz ezer téglát, valamint Lesetár István, aki hatszáz téglát, Márton Sándort, Menczer Imrét, Hegyi Imrét, és még többeket, akik adakozásaikkal lehetővé tették a templom felépítését. A diszkozyulés után a „Dácia” éttermében 150 tagu közebéd volt, amelyen az első pohárköszöntőt Purgly László mondotta és poharát öfelsége II. Carol királyra üritette. Szilágyi Sándor református lelkész hatásos felköszöntője után Sonnenschein Eliás főrabbi toasztjában kiemelte a községben uralkodó faji összetartást és testvéri szeretetet. Argay főesperes meghatározó pohárköszöntője után véget ért a bankett, majd a hívők ismét a templomba vonultak, ahol az imádság után Medveczky Mária, Szoliár Ilonka, Hoffmann Ilonka, Varga Bözsike, Varga György, Varga Sándor és Csanó Juliska aktuális verseket szavaltak. Délután öt óra táiban istentisztelettel fejeződött be a templomavató ünnepség.

Repek küzdelmek Pellegrini mester vívóakadémiáján

Vasárnap délelőtt rendezte meg a népszerű Pellegrini vívómester első idej vívóakadémiáját, amelyen legjobb tanítványai csaknem teljes számban vettek részt. Élénk érdeklődés mellett folytak le egyes küzdelmek, amelyeket a mester, Pellegrini Albert, dr. Stoinescu, Kauten Lajos, Fränkl Gyula, Weinberger István, Comsa Joan, Adám Gábor, Cosma Dumitru vívtak. Felejthetetlen volt a kis 8 éves Pretorianu Mircea törleckeje a mesterrel. A közönség sokat tapsolt és rendkívül örvendetes a vívósport iránti érdeklődés megnövekedése.

eloszt
“OLLA” 100.000.—
frankot
a
Párisi Világkiállításon
Önt is
szívesen látjuk!
“OLLA” kiállítási pavillonja
Pavillon de la Saie 24 B.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Semmitőszéki döntés a konverziós törvény kedvezményeinek alkalmazásáról

Rendkívül érdekes ítéletet hozott konverziós kérdésben a Semmitőszék egyesített tanácsa. A probléma a legújabb konverziós törvény 74. szakaszának magyarázata volt. Az említett szakasz értelmében ugyanis érvényesnek ismerik el azokat a megállapodásokat, amelyeket az adósok valamely régebbi konverziós törvény idején hitelezőkkel kötöttek. Ez egyet jelent azzal, hogy ezek az adósok el- esnek a legújabb konverziós törvény kedvezményeitől.

Felmerült a kérdés, hogy vajon a 74. szakasznak ez a rendelkezése bármelyik megállapodásra vonatkozik-e, vagy pedig csak azokra a megegyezésekre, amelyeket olyan adósok kötöttek, akik kedvezményeket élveztek annak a konverziós törvénynek értelmében is, amelynek hatálya idején a megállapodás megtörtént.

A Semmitőszék első tagozata, úgy döntött, hogy

nem bír jelentőséggel az a körülmény, hogy az adós már a régebbi konverziós törvények idején is élvezett-e kedvezményt. A döntő tényező az, hogy a megállapodás akkor történt, amikor már valamelyik konverziós törvény életben volt.

A Semmitőszék második tagozatának az volt a véleménye, hogy az említett 74. szakasz csak azokra a tartozásokra alkalmazható, melyekkel már az előző konverziós törvények is

foglalkoztak. Nem alkalmazható tehát például egy olyan megállapodásra, amely az 1932-es konverziós törvény hatálya alatt valamely városi adósság rendezésére jött létre. A városi adósságok konverziójáról tudvalevőleg csak későbbi törvény intézkedett. Így tehát a Semmitőszék II. tagozatának véleménye szerint, az, aki például 1932-ben városi ingatlanát terhelő adósság fizetésére megállapodást kötött, élvezheti az új törvény előnyeit, mert hiszen ennek a törvénynek éppen az volt a célja, hogy a konverzió kedvezményét a városi ingatlanok adósságaira is kiterjessze.

A Semmitőszék harmadik tagozatában véleménykülönbség merült fel, úgyhogy ez nem is hozott ítéletet az ügyben. Ilyen előzmények után ült össze a Semmitőszék egyesített tanácsa, amely a Semmitőszék első tagozatának ítéletét emelte jogerőre, vagyis a hitelezők álláspontját fogadta el és leszögezte, hogy

az adós, aki valamely előző konverziós törvény hatálya idején adóssága fizetésére vonatkozóan megállapodást kötött, a legújabb konverziós törvényben foglalt kedvezményeket nem élvezheti

A régebbi konverziós törvények idején kötött megállapodások tehát kivétel nélkül érvényesek és elütik az adósokat az új konverziós törvény kedvezményeinek élvezetétől.

Ujabb kedvezmények a Mezőgazdasági Hitelintézet által folyósított kölcsönök számára

A Monitorul Oficial november 13-iki számában rendelet-törvény jelent meg a Mezőgazdasági Hitelintézet működésének módosításáról. A rendelet-törvény értelmében a Mezőgazdasági Hitelintézet az alább felsorolt bankok útján folyósít majd hiteleket: Casa Rurală, Prima Societate Civilă de Credit Funciar Rural, Banca Agricolă, valamint a mezőgazdasági hitelüzletekkel foglalkozó pénzügyintézetek és a mezőgazdasági hitelszövetkezetek. A folyósítandó kölcsönök csak az ötven hektáros mezőgazdasági birtokokra és a 15 hektáros szőlőbirtokokra vonatkoznak. Az említett pénzügyintézetek a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézet törvényes megbízottai lesznek.

A rendelet-törvény értelmében a mezőgazdák társulásokat alakíthatnak gazdasági eszközök beszerzése érdekében. Az ilyen társulásoknak az említett pénzügyintézetek hiteleket folyósíthatnak és a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézet ebből a célból finanszírozhatja

ezeket a bankokat. Azokon a helyeken, ahol ilyen pénzügyintézetek nincsenek, Transilvaniában a Mezőgazdasági Hitelintézet a Solidaritatea-ban tömörült bankokkal dolgozhat. — Egyébként a Mezőgazdasági Hitelintézet közvetlenül is folyósíthat kölcsönöket a mezőgazdáknak és fiókokat is létesíthet.

Az új rendelet-törvény mentesíti a Mezőgazdasági Hitelintézetet a kereskedelmi adó és a supracota, valamint kamatadó alól. Ugyancsak adó és bélyegmentesek azok a kölcsönök, amelyeket a Mezőgazdasági Hitelintézet folyósít.

A módosítás értelmében a Mezőgazdasági Hitelintézet vagy megbízottai által folyósított kölcsönök fedezésére örtendő betáblázásokra nem vonatkozik a polgári törvénykönyv 1786. szakasza, amelynek értelmében a betáblázást minden három évben meg kell újítani, mert különben elévül.

Csak román állampolgárok részére engedélyeznek a jövőben devizákat

A kontingentálási igazgatóság mellett működő valutáris bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a jövőben csak román állampolgárok számára engedélyez devizákat. Ezt a határozatot már életbe is léptették és erről már értesítették is a 29. autorizált pénzügyintézetet. Tehát a jövőben deviza-igénylések esetében a pénzügyintézetek a kérvényezőktől el kell kérjék a román utlevelet és a kérvényen fel kell tüntessék az utlevél számát. Az utlevélre vonatkozó adatokért a pénzügyintézetek felelnek.

— A németországgal folyó gazdasági tárgyalások eddigi eredményei. Már napok óta folynak Bucurestiben az új román-német fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalások,

Ezek során a német küldöttség azt kérte, hogy a Banca Națională nyújtson biztosítékot arra, hogy belöldön a német márka árfolyama ne változzon. Ezzel azt akarják kelkerülni, hogy az exportörök súlyos veszteségektől szenvedjenek a kivitel ellenértékének késedelmes likvidálása esetén.

— NAGYARÁNYU BUZAKIVITEL LENGYELORSZÁGBA. Mihail Negura szövetkezeti miniszter közölte a gabonaexportörökkel, hogy Lengyelország nagyobb mennyiségű búzát akar vásárolni tőlünk és 30 százalékos szabad devizát ajánlott fel.

— EMELNI AKARJÁK A BETEGSEGÉLYZŐI ILLETÉKEKET. A betegsegélyező pénztár központja a legutóbbi iggazgasági ülésén megállapította, hogy a betegsegélyezői járulékokkal igen sok visszaélés történt és így nemcsak az erre szánt alapok merültek ki, ha-

nem mintegy huszmilliós hiány mutatkozik. Az igazgatóság megállapítása alapján a központi pénztár vezetősége azt kérte a munkaügyi minisztériumtól, hogy emelhesse a munkások és munkaadók által fizetett járulékok nagyságát.

Január elsejével kivonják az ötletes ércpénzeket a forgalomból

Cluj—Kolozsvár. Az ottani pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminisztériumból leirat érkezett s abban a minisztérium illetékes osztálya közli, hogy a 22365-1937. számú miniszteri határozat értelmében a Mihai nagyvajda arcképével diszitett ötletes ércpénzeket kivonják a forgalomból. Ezeknek a pénzeknek csak 1938 január elsejéig van forgalmi értékük. Eddig az időponaig mindenki köteles elfogadni az ötleteseket. Január elsejétől azonban kivonják azokat a forgalomból.

A pénzügyminisztérium egyidejűleg felhívta a pénzügyigazgatóság figyelmét arra, hogy a jelen rendelet kézhezvételétől kezdve a pénzügyigazgatósághoz ötletesekben betolyó összegeket tartálékolni kell és azokat többet forgalombahozni nem szabad.

A pénzügyminisztérium egyidejűleg felhívta a pénzügyigazgatóságnak a lehető leghamarább körben kell közhírré tenni, körlevelek, falragaszok és minden rendelkezésükre álló eszköz útján, nehogy akadjanak olyanok, akiknek a lejárat határidőig sem jutna tudomására az ötletes ércpénzek forgalomból való kivonása.

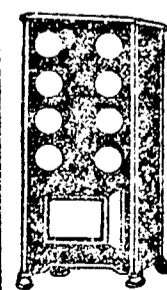
— EGYESÜLETBE TÖMÖRÜLTEK A TEXTILIPARI ÉS KERKEDELMI NAGYVÁLLALATOK. Asoc. Comerciantilor Angosisti si Industriilor din Romania cég alatt 19 textilipari és kereskedelmi nagyvállalat egyesületbe tömörült Bucuresti székhellyel. Az egyesület célja hitelvédő és információs iroda, jogügyi osztály felállítása.

— FUZIONÁLTATNI AKARJÁK A ROMÁN BANKEGYESÜLETEKET. Constantin Anghelescu, a Nemzeti Bank volt kormányzója aki jelenleg az Asociația Bancilor Romanj elnöke, mozgalmat indított meg a román bank-egyesületek fuzionáltatása céljából. A román kis és középbankok egyesületei nemrégiben az ügyben előterjesztetet tartottak és hajlandóságot mutattak a fuzióra.

— A CONSUM ÚJ SZÁMA a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről teljes részletességgel számol be. Új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

Elmeógyógyintézetben helyezték el a londoni fegyverszüneti ünnep megzavaróját

LONDON. A londoni fegyverszüneti ünnepélyt, mint jelentették, egy izgatottan viselkedő egyén közbekiallásaival megzavarta. A botrányokozó Stanley Storeyt egy külön bizottság megvizsgálta s megállapították, hogy örült. A szerencsétlen embert egy elmeógyógyintézetben helyezték el.

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával lűt egy **24** órán át normál szobát

Gyártja **Szántó D. és Fia, Oradea**

ELITE különleges takaréktűzhely kályhagyára.

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Consum és Inlesnirea könyvre 8 havi hitel.

Lerakat: **Csotey és Seitz vaskereskedés Arad**

Eul. Regele Ferdinand 49.

**Jó bornak nem kell céger.
De vevő kell
és azt csak a
reklam hozza**

Ha magyarországi vevőket, összeköttetéseket óhajt, hirdessen a Magyarországon megjelenő lapokban. Forduljon a megbízhatóságáról közismert

Erdős József

hirdetési irodájához

Budapest, VI., Teréz-körút 35.

Rádió műsor

KEDD, NOVEMBER 16.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálmásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés, technikai posta. 18.15: Hangle-

mezek. 19: Művészi aktualitások. 19.15: Hanglemezek. 19.50: Orgonahangverseny. 20.55: Rádióegyetem. 21.10: Margareta Vasilescu-Dejana énekel. 21.30: Rádiózenekar. 22.30: Rádióhíradó, sport. 22.45: Jean Sibiceanu zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 8.20 Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Szalózne. 1.30: Hírek. 2.40: Ének-négyes. 3.40: Hírek. 5.15: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Eber Ernő dr. előadása. 6.30: Radics Béla és cigányzenekara. 7.15: Káldor György dr. előadása. 7.45: Budapest Hangverseny Zenekar. 9: Kis Szinpad. Két egyfelvonásos. 10.15 Hírek. 10.50: Hanglemezek. 11.30: Vanda Luzzato hegedül. 12.10: Kalmár Tibor szalon- és jazz-zenekara játszik. 1.05: Hírek.

SZERDA, NOVEMBER 17.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kultúra, sport, vizálmásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, rádióhíradó, bel- és külföldi hírek, tőzsde, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Külföldi aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Petrica Moțoi zenekara. 19.10: A zene története. 20.05: Balalajka zenekar. 20.40: Constanta Bădescu énekel. 21.02: Rádióegyetem. 21.17: Nadia Chebap zongorázik. 21.52: Hanglemezek. 22.20: Rádióhíradó, sport. 22.45: Kabaré-est. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20 Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Lendvai Jóska és cigányzenekara. 3.40: Hírek. 5: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata” Dal mű 4 felvonásban. Az I. felvonás után 5.40: Hírek. A II. felvonás után 6.40: Hírek. 8.15: Gaál István dr. előadása. 8.45: Szalózne. 10: Hírek. 10.20: Hegedűs Gyula és cigányzenekara. 11.15: Operazenekar. 12: Hírek olasz és francia nyelven. 12.30: Garai György jazzzenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 7.45: Olasz nyelvoktatás. 8.20: Tánclémezek. 9.20: Felekyl Klára csevegése. 9.50: Lóversenyeredmények.

Kövesse a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg-America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazás a „Reliance” luxuszósszal 130 nap — 5 világrész

Életének legszebb utazása!

Információk, prospektusok: **KÜNSTLER** utazási és vízumirodában. ARAD, Bul. Reg. Maria 24. — Tel. 10-86

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ARA **20** lei MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG **20** lei 2 LEI.

HAZASSÁG

45 éves nyugdíjas román főtisztviselő jólsituált hölgyel házasságot kötne. Leveleket „Csendes otthon” jeligére a kiadóhivatalba. 21581

ALKALMAZÁS

Bejárónő kerestetik kéttagu családhoz. Cim a kiadóban. 6094

Irodai gyakorlatlaltan rendelkező román, német nyelvtudással tisztviselő (nő) kerestetik. Ajánlatokat „Jól fizető” jeligére a kiadóhivatal továbbít. 6096

Elsőrendű szakácsnőt azonnalra, vagy 1-re keresek. Bul. Reg. Ferdinand 46 I. emelet. 21613

Mindenesleány felvétetik azonnalra Jelentkezni Bul. Dragalina 16. I. em. ajtó 9. 21612

Főzni tudó mindenest kerestetik. Jelentkezés 11—4-ig. Révész, Dragalina ut 16. 21607

Kéttagu családhoz jólfőző, feltétlen tisztességes mindenest azonnalra, vagy december 1-re felvétetik. Avram Iancu tér 10. Weisz.

ALLAST KERESŐK

Nyugdíjas jósszeköttesű 45 éves román főtisztviselő delelőttre megfelelő elhelyezkedést keres. Esetleg egész napra is. Leveleket „All round” jeligére a kiadóba. 21581

Perfekt román magyar gépirónó délután alkalmazást vállalna. Cim a kiadóban. 6033

Bizalmi állást vállal nagyobb készpénz garanciával, kereskedelmi iskolát végzett kereskedő. Cim a kiadóban. 5916

Autortizált könyvelő egész délutánra könyvelést, román—magyar levelezést vállal. Cimot a kiadóhivatalba kér. 6097

Egy megbízható főzőnő azonnali lépésre állást keres jobb uricsaládnál. Esetleg Timisoarara is megy. Cim a kiadóban. 6095

LAKÁS

Egy szép udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Gen. Coanda 18. 21586

Háromszobás összkomfortos modern lakás azonnalra kiadó. Str. Cloșca 3 földszint. Érdeklődni „Star” szűcsüzlet. Str. Eminescu 14. 6032

Háromszobás fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Calea Saguna 28.

Két és egyszobás lakások kiadók. Str Consistorului 9. 6079

Különbejáratu butorozott szoba 1—2 személy részére kiadó, esetleg ellátással. Str. Grănicerilor 10. 6097

ELADÁS

6.50 lei ujbör, ugyanott szőlő, dió, mandula, vörös, aszszu, óbor, ürmös kapható Str. Stroescu 7. 21557

Eladó vacuum kazán, vacuum olajszivattyu, hozzávaló motorral, autoclav laboratóriumi felszerelések. Arad Str Consistorului 20. Balra iroda. 6072

Könnyű stráfkocsi lóval és megfelelő számszámmal legoelsőbb áron eladó. Reich daráló malom Str. Dr. Ratiu No. 72. 6081

2800 leiért egy bécsi gyártmányu zongora sürgősen eladó. Gojdu ucca 5 szám. Steiner. 21572

Révay nagy lexikon, valamint szépirodalmi és tudományos művek olcsón eladók. Cim: Sinagogei u. 2—4. Megtekinthetők d. u. 2—4 óra között

Famegmunkáló gépek motorokkal és önműködő köszőrivel együtt és külön külön is eladók. Cim a kiadóban. 6080

Eladó zománcozott zsirbődön 14 és 35 literes. 1 bőrönd disznóbőrből, 2 képráma, faragott diófából. Str. Cosbuc 20. 21566

VÉTEL

Rövid és hosszú zongorákat bármilyen állapotban veszek készpénzért. Cimeket Steiner St. Gojdu 5 sz. 21513

Csakis-jó állapotban levő írógépet keres megvételre a Rador távirati iroda. Irásbeli ajánlatokat Bul. Reg. Ferdinand 14 alá kér. 21591

BUTOR

Komplett diófaháló masszív 2800, világos háló 2900, sezlón 450, ebédlőkredenc 950, nagy férfi szabógép 1900 leiért eladó Gojdu ucca 5 sz. Steiner. 21562

ÜZLET

Nagyobb tőkével keresek forgalmas helyen üzletet átvételre, társulnék, esetleg üzlethelyiséget átvénnék. Cim a kiadóban. 5917

Kiadó nagy műhely-helyiség kisebb gyárnak is alkalmas, több részre is elosztható. Egy szép parkettás szoba előszobával. Str. Gen. Coanda 26. 21546

KÜLÖNFÉLE

Gyermeknevelést olcsón vállalom. Sándorné, Lahovari u. 35. 21609

Veszek ócska v. rrógépet és kerékpárokat Rádió és zseblámpa elemek gumiszandálok gyári lerakata viszont eladók részére

MOTORICA

Calea Banatului 10.

Piactéren raktárak és üzlethelyiségek azonnalra bérbeadók. 21614

Cukorkacsomagolást és stanclic készitést szakszerűen vállalom. Urszényiné, Lahovari u. 35. 21608

Haláleset elutazás, költöz ködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneveket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, rövid- és hosszú zongorákat, könyveket, makulátúra papirt, ócskavasat, padlástholmit. Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-ucca 5. Steiner Sandor.

2 szobás, gőzfűtéses, összkomfortos lakás, azonnalra kiadó Piata Catedralei 5

20 kat. hold körülkerített tanyásbirtok

a belvárostól 2 kméterre, országot mellett, melyből 10 kat. hold szőlő, 7 kat. hold bogár kertészet, 3 kat. hold belsőség, 400 drb. nemes gyümölcsfával, 3 szobás lakás pince, nagy présház, emeletes raktár, kotárka, sertésólak, istálló üvegház, 3x1 szoba, konyhas cselelőlakás és összes felszereléssel együtt, 1.600 000 Leiért eladó.

Bővebbet Kiss Lajos „Urani” ingatlanforgalmi irodájában Str. Horia 2.

A szerkesztésért Dr. STAUBER JÁNOS felel

Őszi ruhákat, kabátó-Hospodár Str. Eminescu 3. Arad Str. Stroiescu 13

Legújabb jelentéseink:

Tárgyalások Tatarescu és Vaida között

Öfelsége kedd délután kihallgatáson fogadta Tatarescu, Bratianu D nüt és Bratianu Gheorghet

Azoknak a megbeszéléseknek során, amelyeket Inculeti, Bratianu Dinu, Costinescu és Franasovici folytatott, megállapítást nyert, hogy a Bratianu Gheorghe pártjával való együttműködés elé komoly nehézségek tornyosulnak. Tatarescu és Bebe Bratianu, a liberális párt főtitkára, Bratianu Dinu lakásán újból megtárgyalták a helyzetet, miután a Bratianu Gheorgheval folytatott tárgyalások véget értek.

Ami a választásokat illeti a Lupta szerint abban az esetben, ha a jelenlegi parlament működési határidejét 1938 februárjában állapítják meg, akkor a választások kiírására márciusban is sor kerülhet. A választások időpontja attól függ, hogy a parlamentet mikor oszlatják fel. A törvény értelmében tudvalevőleg a választásokat a parlament feloszlásának időpontjától számított egy hónapon belül kell kiírni. A márciusi választásokra tehát csak akkor kerülhet a sor, ha a parlamentet nem most oszlatják fel.

Az Adeverul foglalkozik a nemzeti parasztpártban uralkodó légkörrel és megállapítja, hogy a párt tagjai körében nem tapasztalható lehangoltság, hanem teljes nyugalom és derűlátás. A párt a döntő események alkalmával teljesen egységesnek mutatkozott és ezt nagyjelentőségűnek tartják. Természetesen

a nemzeti parasztpártnak más politikai orientációt kell keresnie, de ez nem jelenti föltétlenül Maniu pártelnökké választását.

Maniu egyébként kijelentette, hogy mindaddig nem hagyja el Badacin-badacsonyi magányát, amíg a politikai helyzet teljesen tisztázódik. Így tehát Maniu megvárja az új kormány meg-

alakulását. Nem felel meg a valóságnak az a hír sem, hogy Mihalache olyértelmű kijelentést tett volna amely szerint lemond a párt elnökségéről. A párt végrehajtóbizottsága csütörtöki ülésén nagyjelentőségű határozatokat hoz. A nemzeti parasztpárti körök véleménye szerint a két liberális párt egyesülése rendkívüli módon egyszerűsítene a választási küzdelmet, figyelembe véve, hogy a „Mindent a Hazáért“-párt nem foglal állást a nemzeti parasztpárt programja ellen.

Pop Ionel, akinek Maniuval való kapcsolata ismeretesebb, hétfőn délután két órakor Mihalachetól kapott megbízatással Cluj-Kolozsvárra utazott és felkeresi Maniut. Hír szerint Pop Ionel részletesen tájékoztatja Maniut arról, hogy miképpen folytak le a bucuresti-i politikai események és megkéri, hogy vegyen részt a párt végrehajtó-bizottságának csütörtöki ülésén.

A Lupta szerint a nemzeti parasztpártiak ünnepélyes fogadtatást készítenek elő Maniunak Bucurestibe való érkezése alkalmával.

Szombaton a nemzeti parasztpárt központi épületének udvarán összegyűltek azok a parasztgárdák, amelyek a politikai válság alkalmából érkeztek Bucurestibe. A legutóbbi eseményekkel kapcsolatban Mihalache a következő beszédet intézte hozzájuk:

— Térjetez haza és mondjátok meg testvéreiteknek, hogy a topoloveni tanító nem árulta el a paraszt-becsületet és a parasztigazságot, mint ahogy elárulták azok, akik ereikben bizánci vér és bizánci erkölcsöket hordanak. A nemzeti parasztpárt erőteljes küzdelmet kezd és mozgalmát kimélyíti a széles népretegekben.

Tatarescu és Bratianu Gheorghe az uralkodónál

Az Adeverul szerint hétfőn reggel a nemzeti parasztpárt vezetőinek tudomására hozták, hogy

Titulescu a hét végén Bucurestibe érkezik

Tatarescu a mai napon Costinescu egészségügyi miniszter kíséretében meglátogatta Iuniant, akinek ajánlatot tett a kormányban való együttműködésre. A látogatás egy órát és tíz percet tartott. Ennek megtörténte után

Iunian kijelentette, hogy elutasítja a kormányban való részvételt és választási egyezményt sem köt a liberális párttal.

A Lupta szerint Ottescu, aki a Iorga-Argetioianu kormányban államtitkári tisztséget töltött be, ma beiratkozott a nemzeti parasztpártba.

Tatarescu miniszterelnök délután fél 4 órakor kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, negyed ötkor pedig Öfelsége Bratianu Gheorghet fogadta kihallgatáson.

Miután a Franciaországban időző Iorgával tudatták a belpolitikai helyzet alakulását, a volt miniszterelnök a „Neamul Românesc“ útján megelegedésének és elégtételének adott kifejezést a kormányválság megoldásának módja felett.

Hétfő délután fél 1 órakor Vaida kihallgatáson jelent meg az uralkodónál és nincs kizárva hogy emiatt az új kormány megalakulása elmarad keddre. Déli 1 órakor hagyta el a királyi palotát és a hozzáfutó újságíróknak a következőket mondotta:

— Még lesz alkalom később arra, hogy tájékoztassam a sajtót.

Tatarescu miniszterelnök amidőn délután

5 óra 20 perckor eltávozott a királyi palotából a rá várakozó újságíróknak a következőket mondotta:

— Nem volt közös kihallgatásunk Bratianu Gheorghéval. Öfelségénél minden esetben egyéni kihallgatáson jelentem meg.

Ezután a jelenlegi tárgyalások eredménye felől érdeklődtek az újságírók a kormányelnöktől, aki kitérő választ adott.

— A megbeszélések még folyamatban vannak — mondotta Tatarescu — s igyekeznék tenni annak a megbízatásnak, amelyet Öfelsége rot: reám. Egyelőre többet nem mondhatok — fejezte be nyilatkozatát.

Délután öt óra előtt öt perccel távozott el a királyi palotából Bratianu Gheorghe, aki egyenesen a lakására ment és semmiféle nyilatkozatot nem adott a rá várakozó újságíróknak.

Pontban öt órakor Bratianu Dinut, a liberális párt elnökét fogadta kihallgatáson az uralkodó. A pártelnök a palota elhagyásakor senkinek sem nyilatkozott az audiencia lefolyásáról.

A délutáni órákban Tatarescu miniszterelnök felkereste Vaida Alexandrut is, akivel tanácskozásokat folytatott.

Fél hét órakor Bratianu Dinu lakásán minisztertanácsot tartottak és azon résztvettek a törvényhozó testületek elnökei is.

Meg nem erősített hírek szerint politikai körökben tudni vélik, hogy a liberális párt választási paktumot ajánlott fel Vaidának.

Bratianu Dinu lakásán megtartott minisz-

tertanácson Tatarescu, Franasovici, Inculeț és Pop Valér más elfoglaltságuk miatt nem vettek részt. Az ülés végén az újságírókat úgy informálták, hogy a minisztertanács a választási előkészületekkel foglalkozott. A minisztertanács után Bratianu Dinu, Bratianu Gheorghéval tanácskozott.

Hétfőn délelőtt 11 órakor, a parlament megnyitása alkalmából ünnepélyes Te Deum volt a patriarchatus székesegyházában. Az istentiszteleten résztvettek a kormány tagjai, a képviselők, és szenátorok, valamint a hatóságok fejei. Ezután a parlament összeült, Saveanu elnök megállapította, hogy egyetlen miniszter sem jelent meg és jövő hétfőig elnapolta az ülést. Ugyanezt jelentette be Lepadatu a szenátusban.

Nanking ellen vonulnak a japánok

Sangháj, november 15. A japán csapatok Szuceutól délre a nagy tavak vidékén folytatják előnyomulásukat és erre a célra 200 motoros bárkából álló flottillát vesznek igénybe. Ha a kínaiak nem tudják tartani ezt a védelmi vonalat, kénytelenek lesznek a Tajhu-Usi mentén levő állásaikba visszavonulni és a Jangoe folyót eltorlaszolni. A japánok tegnap elfoglalták Suinsan városát.

A japán hadsereg az utolsó 24 óra alatt 700 nehéz lövedéket zúdított a szuceur városra

és azt romhalmazzá változtatta. A kínai kormány elvan határozva, hogy Nankingot minden erővel megvédelmezi és ezért a polgári lakosság eltávolítását már meg is kezdték. A tisztviselők és a kormány helyükön maradnak. A japánok nagy gyorsasággal közelednek a Sangháj—nankingi országuton a főváros felé és csapatokat tesznek partra a Hajmuko folyó mentén, amely a Sárga folyóba ömlik. A japán repülőgépek állandóan bombázzák a kínaiak hadállásait, hogy zavart okozzanak a védelem megszervezésében.

A tokiói külügyminisztériumhoz közelálló körökben kijelentették, hogy Japán hajlandó tárgyalásokat kezdeni a nankingi kormánnyal az ellenségeskedések beszüntetéséről, most azonban még nem időszerűek azok a feltételek, amelyek alapján megkötnek a békét. A japán kormány azt hiszi, hogy csapatainak gyors előnyomulása következtében megváltozik a kínai helyzet és ez arra bírja a nagyhatalmak képviselőit, hogy

tényleges szerepet vállaljanak a nankingi és tokiói kormány közvetlen megbeszéléseiben.

Kedden utazik Berlinbe Lord Halifax

London, november 15. Halifax lord a titkos tanács elnöke az angol kormány elhatározására kedden utazik Berlinbe. Az angol sajtó hangsúlyozza, hogy Halifax nem kapott utasításokat semmiféle tárgyalás megindítására. Feladata kizárólag az, hogy barátságos szellemben igyekezzék megvizsgálni azokat a kérdéseket, amelyek a jelenleg nem kielégítő

angol—német viszony megjavítását akadályozzák. A lapok azonban egyöntetűen megállapítják, hogy Halifax berlini látogatását nem fogja követni a római utazás. Az angol kormánypárti lapok azt írják azonban, hogy sor kerülhet erre is, mielőtt kielégítő megoldást találnak Spanyolországgal az önkéntesek elszállítására.

A francia lapok is tulságos jelentőséget tulajdonítanak Halifax lord németországi utazásának. A Jour azt írja, hogy Halifaxnak nehéz feladata lesz, ha meg akarja győzni a német kormányköröket, Németország ugyanis nem lesz hajlandó engedelmeket tenni. Német nemzeti szocialista körökben hangoztatják, hogy

Németország elég erős és ezért nem mondhat le életbevágóan fontos követeléseiről

— legalább is a Jour szerint.

A News Cronicle jelentése szerint Halifax lord Németországban állítólag

találkozni fog a magyar kormány elnökével és külügyminiszterével.

Valamennyien Göring vezérezredes nagy várakozással vesznek részt, ahol azonban Hitler nem lesz jelen.